

LINKSMŲ ŠVENTŲ
VELYKŲ!

PREZIDENTĖS SVARBIAUSIAS RŪPESTIS

Prezidentūroje priėmusi Seimo Ekonomikos komiteto narius šalies vadovė Dalia Grybauskaitė paragino kuo skubiau įgyvendinti Trečiąjį energetikos paketą, kuris šiuo metu stringa dėl derybų nustatant teisingą dujų kainą Lietuvai su Rusijos dujų koncernu „Gazprom“, praneša *ELTA*.

Po susitikimo su D.Grybauskaite komiteto pirmininkas Dainius Budrys užsiminė, jog didžiausias dėmesys buvo skirtas energetikos klausimų aptarimui. „Buvo surasta tikrai labai daug bendrų taškų. Galiu paminėti, kad Trečiasis energetikos paketas tikrai bus skubinamas, kad jį galėtume kuo greičiau įgyvendinti. Gamtinių dujų klausimas taip pat buvo aptartas, o strategiškai labai svarbus projektas siekiant Lietuvos energetinės nepriklausomybės - suskystintų dujų terminalas, tai jam pritarė ir komitetas, ir pati prezidentė pabrėžė šio terminalo svarbą”,

- žurnalistams sakė D.Budrys.

Parlamentaras, paklaustas, kokią poziciją prezidentė išsakė dėl stringančių derybų su „Gazprom“, atkreipė dėmesį, jog derybos vis dar vyksta, ir Seimui Trečiasis energetikos paketas turėtų būti pateiktas tik deryboms pasibaigus.

Prezidentės patarėjas Linas Balsys patikino, jog D.Grybauskaitės dėmesys Seimo Ekonomikos komitetui nėra atsitiktinis, nes būtent pro jį pirmiausia praeina patys svarbiausi bei aktualiausi įstatymai, tad dialogas dar pirminėje įstatymo rengimo stadijoje yra būtinas. „Nemažai buvo kalbėta apie energetiką, nes tai yra ir Ekonomikos komiteto svarbi sritis. Iš prezidentės pusės buvo pabrėžti svarbiausi uždaviniai, kai kalbama apie Lietuvos energetikos nepriklausomybę. Tai yra ir elektros jungtys su Švedija. Daug buvo kalbėta ir prezidentė pabrėžė būtinybę kuo skubiau įgyvendinti

suskystintų dujų terminalo projektą. Komitetas taip pat konstatavo, kad toks projektas yra gyvybiškai būtinas ir be jo Lietuvos energetinė nepriklausomybė negalės būti įgyvendinta”, - sakė L.Balsys.

Energetikos ministerija tvirtina, kad „Gazprom”, nustatydamas Lietuvai neteisingas kainas, pažeidžia AB „Lietuvos dujos”, kurių viena akcininkų yra „Gazprom”, privatizavimo sutartį. Ministerija yra sudariusi derybų grupę ir šiuo metu laukia oficialaus Rusijos kompanijos atsakymo į pasiūlymą susitikti.

Premjeras Andrius Kubilius yra pareiškęs, jog derybos vyksta dėl 15 proc. mažesnės dujų kainos Lietuvos vartotojams, o „Gazprom”, nustatydamas neteisingą dujų kainą, esą trukdo įgyvendinti Europos Sąjungos Trečiąjį energetikos paketą, kuriuo dujų tiekimas turėtų būti atskirtas nuo vamzdynų valdymo.

PRIVERSIM LIETUVĄ SUSITARTI
DĖL JĖGAINĖS KARALIAUČIUJE

Minskas, balandžio 22. (LRT). Baltijos atominės elektrinės (AE) projektą Karaliaučiaus srityje vykdančios Rusijos valstybinės kompanijos „Rosatom” programų direktorius Sergej Bojarkin sako, kad per Tarptautinės atominės energijos agentūrą (TATENA) privers Lietuvą susitarti dėl šios elektrinės poveikio aplinkai vertinimo.

„Aš dirbu Baltijos AE nuo 2006 metų, ir mes poveikio aplinkai vertinimo procedūros rėmuose atlikome konsultacijas bei klausymus su Vokietija ir Latvija. Mes tris

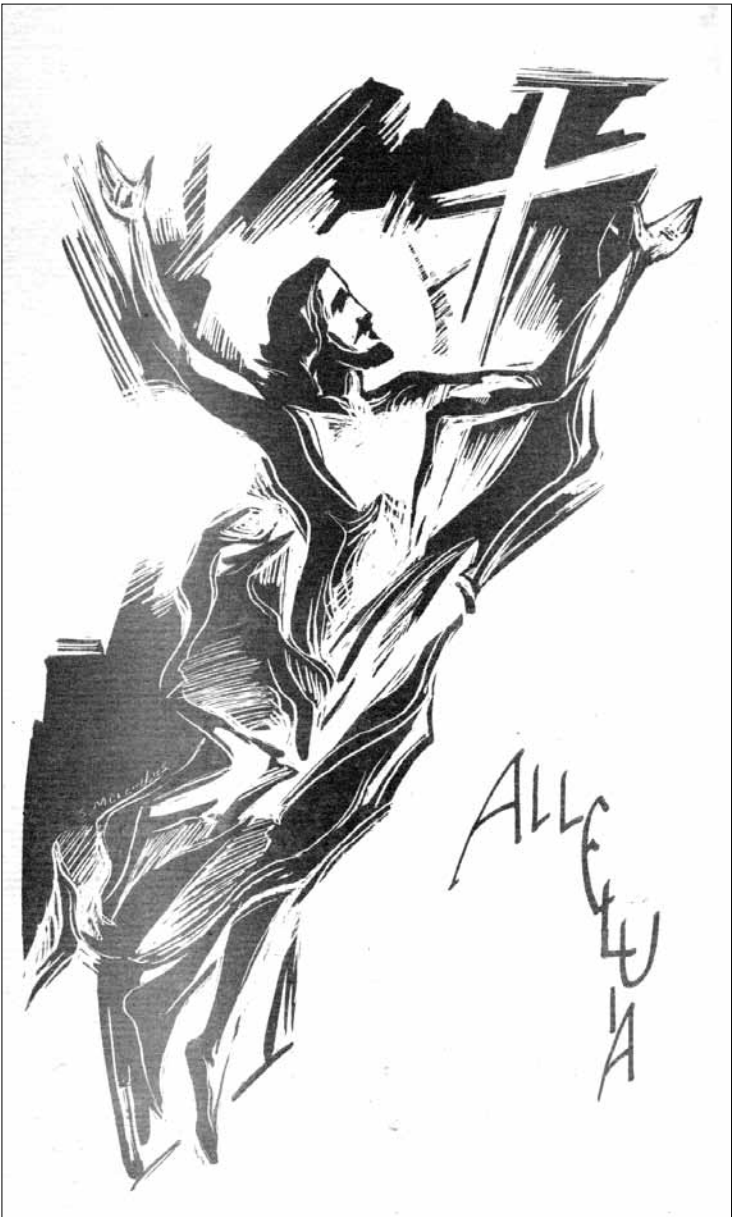
kartus siuntėme oficialią notą URM ir kvietėme Lietuvą į konsultacijas. Manau, kad su TATENA pagalba mes priversime Lietuvos pusę prieiti prie abipusio supratimo”, - spaudos konferencijoje Minske sakė S.Bojarkin. Jis taip pat rekomendavo tais pačiais TATENA mechanizmais naudotis ir Baltarusijai siekiant susitarti su Lietuva dėl branduolinės jėgainės statybos jos pasienyje.

Jei Maskva Baltarusijos valdžiai paskolintų lėšas AE statybai, šį projektą taip pat vykdytų „Rosatom”.

Lietuva kritikuoja

Baltarusijos ir Rusijos planus statyti atominės elektrines prie pat Lietuvos sienos. Lietuvos pareigūnams nerimą kelia planuojami reaktoriai, kurie, anot jų, iki šiol nėra realiai išbandyti. Pasak Lietuvos diplomatų, iki šiol nepaaiškinta, kodėl pasirinktos aikštelės visai šalia Lietuvos sienos, neparengti planai avarijos atveju, skubant ignoruojami saugumo klausimai.

Lietuva pati siekia per 10 metų pasistatyti atominę elektrinę Visagine. Pagal planą, projekte dalyvautų stambi užsienio bendrovė, taip pat trijų Baltijos šalių ir Lenkijos vyriausybės.

Sesuo Mercedes, Švento Kazimiero seserys

LIETUVOS AMBASADORĖ LENKIOJE
IŠKVIESTA DĖL „LENKŲ IR LIETUVIŲ
PRIEŠPRIEŠOS LIETUVOJE”

Varšuva, balandžio 19 d. (LRT). Lietuvos ambasadorė Lenkijoje Loreta Zakarevičienė iškviesta į šios šalies Užsienio reikalų ministeriją aptarti didėjančios įtampos dėl lenkų tautinės mažumos Lietuvoje, praneša Lenkijos naujienų agentūra *PAP* remdamasi ministerijos pranešimu.

Departamento bendradarbiavimui su lenkais užsienyje vadovas Maciej Szymanski Lietuvos ambasadorę informavo, kad Lenkija susirūpinusi didėjančia priešprieša tarp Lietuvos lenkų tautinės mažumos ir lietuvių, teigiama *PAP* cituojamame Lenkijos užsienio reikalų ministerijos pranešime spaudai. Jame cituojamas ir žiniasklaidoje skelbtas pranešimas, jog per susitikimą su Lietuvos Seimo ir Pasaulio

lietuvių bendruomenės komisijos nariais buvęs ilgametis lietuviškos Eišiškių S.Rapolionio gimnazijos direktorius Vytautas Daildyka išsakė nuomonę, kad Vilnijos krašte lenkiškuose darželiuose yra auginamas „hitlerjugendas”. „Ten šiandien auginamas „hitlerjugendas”, faktiškai vaikai nuo darželio nemoka kalbos, nežino apie šitą šalį, apie Lietuvą, nieko, nors čia gimė ir augo. Aš prieškario vaikas, mane kartais šiurpas nukrečia, kai susimąstau apie šito Lietuvos krašto ateitį”, - naujienų portalas delfi.lt citavo buvusį mokyklos direktorių.

Kaip teigia *PAP*, Lenkijos užsienio reikalų ministras Radoslaw Sikorski labai pasipiktino, jog „joks deputatas nereagavo į šiuos skandalinius pareiškimus ir elgesį”.

PASITARIMAS SU JAV SENATORIAIS

Vilnius, balandžio 19 d. Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis susitikime su Lietuvoje viešinančių JAV senatorių delegacija Vilniuje aptarė esmines transatlantinių santykių stiprinimo kryptis, NATO aktualijas, radiacinei saugai regione kilusius iššūkius, santykius su Rusija, Baltarusija, Ukraina,

Pietų Kaukazo ir Vidurinės Azijos šalimis. A.Ažubalis susitiko su senatoriais John Kyl, Jeff Sessions, Mike Crap ir Ron Johnson.

A.Ažubalis pažymėjo, kad JAV Kongreso atstovų vizitai Lietuvoje jau yra tapę reguliari. Jie svariai prisideda prie dvišalių santykių plėtojimo.

Te gražūs
žodžiai kaip
margučiai
per pasaulį
rieda,
O vieversiai
nuo ryto iki
sulemos vien
apie džiangsma
gieda...

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Seime prisiekė trys Konstitucinio Teismo teisėjai. Kad šie teisininkai būtų paskirti KT teisėjais, neprieštaravo nė viena Seimo frakcija, tam pritarė ir Teisės komitetas: **Dainius Žalimas** 1996 m. baigė Vilniaus universiteto Teisės fakultetą, jo specialybė – tarptautinė teisė ir nuo tada dirba pedagoginį darbą. 2001 m. apgynė daktaro disertaciją, nuo 2005 -ųjų docentas. Kaip ekspertas rengė Lietuvos poziciją Europos Žmogaus Teisių Teismo bylose, pavyzdžiui – Kuolelis, Bartosevičius ir Burokevičius prieš Lietuvą, Paksas prieš Lietuvą ir kt; **Egidijus Bieliūnas** 1973 m. baigė Vilniaus universiteto Teisės fakultetą ir 1977 m. Maskvos universiteto teisės fakulteto aspirantūrą ir po metų Maskvoje apsigynė teisės mokslų kandidato (kriminologija) disertaciją. 1994 m. tapo socialinių mokslų daktaru, docentu. Nuo 1999 m. buvo Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjas ir dėstė Vilniaus universitete. **Gediminas Mesonis** 1991 m. baigė Vilniaus pedagoginio instituto Fizikos fakultetą, 1996 m. įsigijo teisės mokslų bakalauro, paskui magistro ir vėliau socialinių mokslų daktaro laipsnį. 2000 m. apsigynė disertaciją, buvo docentas ir konstitucinės teisės profesorius. Dirbo Seimo, prezidentūros ir Vyriausybės ekspertų darbo grupėse.

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūnas Jurgis Razma pareiškė: „Tai žmonės, turintys įvairios darbo ir gyvenimo patirties, atstovaujantys skirtingos teisės šakoms. Tikrai puikus derinys. Turbūt vienas iš tų atvejų, kai galima sakyti, kad teikimas yra visapusiškai pavykęs.“ Pasak jo, per susitikimą su kandidatais buvo išreikštas pageidavimas, kad Konstitucinio Teismo sprendimai būtų rašomi tokia kalba, kurią galėtų suprasti ne tik profesionalai, bet ir paprasti piliečiai.

Visi trys kandidatai į KT teisėjus (iš kairės) D. Žalimas, E. Bieliūnas ir G. Mesonis Lietuvos Seime sulaukė pritarimo. *lrytas.lt*

Konstitucinį Teismą sudaro devyni teisėjai, skiriami devyneriems metams ir tik vienai kadencijai. Teisėjus skiria Seimas iš kandidatų, kuriuos pateikia prezidentas ir Seimo pirmininkas. KT pirmininką iš šio teismo teisėjų skiria Seimas prezidento teikimu.

Seimo pirmininkė Irena Degutienė turės dar vieną pavaduotoją. Per slaptą balsavimą juo išrinktas A. Čaplikas. Už Jungtinės (Liberalų ir centro sąjungos ir Tautos prisikėlimo partijos) frakcijos seniūno Algio Čapliko kandidatūrą balsavo 71 Seimo narys, 39 buvo prieš, 10 parlamentarų susilaikė, 8 rasti biuleteniai yra negaliojantys.

Lietuvoje veikia pienininkų sąjunga „Pieno centras“, kuris jungia tris didžiausias pieno perdirbimo bendroves: „Pieno žvaigždės“, „Vilkiškių pieninė“ ir „Rokiškio sūrį“. Kasmet daugiau nei pusę viso Lietuvoje superkamo pieno perdirbama į eksporto rinkoms skirtus produktus. Praeitieji metai pieno gaminiams buvo labai geri. Pieno supirkimo kaina šoktelėjo visame pasaulyje, o Lietuvoje itin drastiškai – daugiau nei 50 procentų. Iš užsienio gautomis lėšomis padengia praradimus vidaus rinkoje. Žiniasklaidai šias žinias pateikė „Pieno centro“ atstovas Linas Sasnauskas.

Lietuvos Specialiosios tarnybos imasi aiškintis, ar sveikatos apsaugos ministro patarėjo vadovaujamoje psichiatrijos ligoninėje su pacientais galėjo būti atliekami neteisėti vaistų bandymai. Politikai įtaria interesų konfliktą – ministro patarėjo ligoninę tikrina ministerijai pavaldi tarnyba, praneša LTV. STT sudominusiuose tyrimuose, neoficialiais duomenimis, dalyvavo apie pora dešimčių šio psichikos sveikatos centro pacientų, su kuriais buvo bandomi vaistai. Tyrimus kontroliuojanti Vaistų kontrolės tarnyba, patikrinusi, kaip vyksta bandymai su naujais, dar nepradėtais gaminti vaistais, rado pažeidimų.

JAV Atstovų rūmų Biudžeto komiteto pirmininkas, Wisconsin valstijos respublikonas Paul Ryan nesutinka su prezidento B. Obama sudaryta 15-kos asmenų komisija, kuri nori sumažinti Medicare išmokėjimus vyresnių žmonių sveikatos reikalams. Jis reikalauja, kad ta komisija būtų panaikinta. „Tai yra JAV Kongreso narių konstitucinė pareiga rūpintis Medicare klausimais, bet negalima leisti kažkokiai komisijai apspręsti vyresniųjų amerikiečių sveikatos reikalus“, – pareiškė Paul Ryan. Jam pritaria ir kai kurie JAV Kongreso demokratai. *NYT*

JAV SENATORIUS LANKĖSI LIBIJOJE

Įtakingas JAV senatorius John McCain balandžio 22 d. su vizitu atvyko į Libijos sukilėlių bastioną Bengazį. Dešimtys žmonių miesto centre pasitiko jį šūkiais „Laisvę Libijai, šalin Gaddafi“ bei „Ačiū Amerika, ačiū Obama“, pranešė agentūra *AFP*.

Buvęs JAV respublikonų kandidatas į prezidentus Bengazyje susitiko su sukilėlių Nacionalinės pereinamojo laikotarpio tarybos atstovais.

JAV tuo tarpu nusprendė Libijoje naudoti nepilotuojamus lėktuvus. Tai bus in-

dėlis į civilių apsaugą šalyje, Vašingtone pareiškė gynybos sekretorius Robert Gates.

JAV pradžioje kartu su Prancūzija ir Didžiąja Britanija vadovavo tarptautinei misijai Libijoje. Tačiau kai balandžio 4-ąją vadovavimą misijai perėmė NATO, Vašingtonas atitraukė iš Libijos 50 savo lėktuvų.

JAV nenori pernelyg aktyviai įsitraukti į konfliktą. Prezidentas Barack Obama balandžio 20 d. pažymėjo, kad nė vienas amerikiečių karys neįžengs į Libijos žemę.

NEPRITARIA PALESTINOS PLANAMS

JAV valstybės departamento atstovas pranešė, kad **Vašingtonas atmetė Palestinos planus siekti, kad JT pripažintų ją nepriklausoma valstybe**. „Nemanome, kad tai gera mintis, netikime, kad tai padės“, – sakė JAV valstybės departamento atstovas Mark Toner.

Palestiniečiai sako, kad jei susitarimas dėl taikos su Izraeliu nebus pasiektas iki rugsėjo, jie sieks JT balsavimo šalies nepriklausomybei pripažinti. JAV tarpininkaujamos derybos tarp Izraelio ir Palestinos buvo atnaujintos 2010-ųjų rug-

sėjų. Netrukus derybos žlugo, nes Izraelis atsisakė pratęsti gyvenviečių kūrimo užimtose teritorijose moratoriumą.

Izraelis reikalavo, kad visi klausimai, įskaitant gyvenvietes, būtų sprendžiami per tiesiogines derybas. Izraelio žiniasklaida praneša, kad Izraelio premjeras Benjamin Netanyahu svarsto kitus pasiūlymus, tarp jų ir laikiną susitarimą arba nevisišką pasitraukimą iš okupuoto Vakarų kranto.

Tačiau palestiniečiai atmetė visus negalutinius susitarimus ir prašo išsamaus sprendimo dėl nelegalių izraeliečių gy-

NATO PRAŠO LIBIJOS KAIMYNIŲ PAGALBOS

NATO, padedanti sukilėliams Libijoje, paprašė Libijos kaimyninių šalių pagalbos kojoje su prezidento Muammar Gaddafi pajėgomis.

NATO paprašė Tuniso, Alžyro, Egipto, Nigerijos ir Čado valstybių neįsileisti M. Gaddafi vyriausybės pareigūnų bei neleisti įsivežti karinės amunicijos.

Alžyro laikraštis „Elkhabar“ pranešė, kad JAV paprašė Alžyro leidimo NATO kariniams lėktuvams skraidyti šalies oro erdvėje. Tačiau toks Prancūzijos prašymas jau buvo atmestas, todėl panašu, kad ir JAV gaus neigiamą atsakymą.

Libijos nacionalinės pereinamosios tarybos užsienio reikalų ministras Ali al-As-saoui sakė, kad „arabų, musulmonų ir kitų pajėgos“ gali būti reikalingos M. Gaddafi sutriuškinimui.

venviečių. Palestina teigia, kad gyvenviečių projektais, kurie prieštarauja JT Saugumo Tarybos 446-ajai, 452-ajai ir 465-ajai rezoliucijoms, siekiama užkirsti kelią nepriklausomos Palestinos valstybės su sostine Rytų Jeruzale sukūrimui.

Izraelis 1967-aisiais užėmė ir aneksavo Rytų Jeruzalę. *LRT*

KUBOJE PO 50 M. LEISTA PIRKTI IR PARDUOTI NAMUS

Kubos valdžia pareiškė leisianti žmonėms pirkti ir parduoti savo namus pirmą kartą nuo 1959 metais įvykusios komunistų revoliucijos, pranešė *BBC*.

Pastaruosius 50 metų kubiečiams buvo leista tik palikti namus savo vaikams arba apsieisti namais, tačiau tam buvo naudojama sudėtinga ir dažnai korumpuota sistema.

Toks sprendimas buvo

priimtas per valdančiosios komunistų partijos kongresą, pirmąjį per 14 metų, kuriuo buvo siekiama komunistų sistemai įkvėpti naujos gyvybės.

Kol kas nepateikta jokių detalių, kaip veiks nuosavybės pirkimo ir pardavimo sistema. Tačiau Kubos prezidentas Raulis Castro perspėjo, kad nuosavybės kaupimas nebus toleruotinas.

Per kongresą prezidentas taip pat pareiškė, kad aukštų politinių postų kadencijos turėtų būti apribotos iki dviejų penkerius metus trunkančių kadencijų bei pažadėjo vyriausybės „sisteminį atjauninimą“. Jis pridūrė, kad partijos vadovybei reikia atsinaujinimo, ir ji turėtų pažvelgti į save kritiškai. Šis siūlymas neturi precedento Kubos komunistiniame režime.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

VELYKŲ PRASMĖ

Visose tautose Velykos pradedamos Didžiosios savaitės pamaldomis, nes ši šventė yra krikščioniška. Krikščionys ją sieja su Kristaus prisikėlimu, nes daugelis valstybių kilusios iš krikščionybės pagrindų.

Velykas mūsų tautoje švenčia beveik visi. Tačiau retas suvokia jų prasmę. Daugeliui – pavasario, bundančios gamtos, margučių ir džiaugsmo šventė. Tačiau tokie atsakymai su šia švente neturi nieko bendro.

Velykų kilmė užrašyta Biblijoje. Būdas – suvokti Evangelijos tiesą. Tai prasidėjo nuo Dievo pažado Izraelio tautai išvesti iš Egipto nelaisvės. Vergovės pančiai krito, tauta išėjo į pažadėtą žemę. Tą dieną Dievas liepė vadinti *Pasha* – perėjimu. Izraelitai privalėjo laikytis gauto įsakymo, nes nuo tų nurodymų priklausė jų likimas. „Ši diena bus jums atsiminimo diena: švęskite ją kaip amžiną įsaką.” (Iš. 12,3-14).

Tačiau apaštalas Paulius, rašydamas apie Senojo Testamento šventes, moko: „Visa tai tėra būsimų dalykų šešėlis. Bet realybė yra Kristuje. Tikrasis Velykų avinėlis yra Dievo Sūnus, Jėzus Kristus. Velykų tikrovė – Kristaus mirtyje ir jo pralieto kraujo galioje. *Pasha* – Dievo duota galimybė kiekvienam žmogui amžiams išeiti iš dvasinės vergovės ir pradėti naują gyvenimą. Tai Velykų – Prisikėlimo prasmė žmogui ir kiekvienai tautai. Nuo apaštalų laikų krikščionys *Pashos* dieną minėjo Kristaus prisikėlimą. Kiaušinių dažymas – margučiai yra išlikęs iš pagonybės laikų, kai buvo garbinama pavasario šventė. Lietuviai kiaušinius margino ne tik Velykoms, bet ir kitoms pavasario šventėms – Jurginėms, Sekminėms. Margučių pėdsakų aptinkama jau XIII amžiuje – Gedimino pilyje rastas kaulinis margutis ir pora molinio margučio šukių.

Jėzų Kristų per Velykas nukryžiavo neatsitiktinai. Katalikų Bažnyčioje Velykų šventimas prasideda Didįjį Ketvirtadienį ir tęsiasi visą velykinį laikotarpį, iki Kristaus žengimo į dangų šventės. Didįjį Penktadienį minimas Viešpaties nukryžiujimas ir mirtis.

Mums yra įdomus Kristaus kančioje Piloto paveikslas, kuris vaizduojamas jautriu ir pasižyminčiu teisingumu, besirūpinančiu paleisti jam nepažįstamą žydą, nors žinoma, kad Romos vietininkas buvo kietas ir žiaurus. Bet glūdi dviprasmybė. Pilotas bandė išgelbėti Jėzų ne dėl užuojautos jam, bet iš prišingumo jo kaltintojams. Iš tiesų tarp jų ir Piloto buvo nebylus karas, kuris prasidėjo vos tik jam atvykus į Judėją. Jei pirmieji krikščionys galėjo klysti, tai tik Piloto mostams priskirdami teisingumo ir pagarbos jausmą Jėzui (pavyzdžiui, Tertulijonas manė, kad Pilotas buvo slaptas krikščionis, o koptų Bažnyčia jį, kaip ir jo žmoną, paskelbė šventuoju). Bet Pilotą vedė tik noras nepatenktinti žydų vadovybės reikalavimų – nuteisti Jėzų. Visa tai nepraslydo pro evangelistų akis.

Jo mirtis nebuvo pralaimėjimas. Trečią dieną Jėzus prisikėlė iš numirusių ir atskleidė savo mokiniams ir mums tikrąją Velykų prasmę – tą dieną buvo suduotas triuškinantis smūgis nuodėmei ir mirčiai. Nuo tada Evangelija skelbiama visose tautose.

Tebūnie šios Velykos „Dirvos” skaitytojams, rėmėjams ir visiems lietuviams džiaugsmo ir vidinio prisikėlimo šventė!

S. Tūbėnas

KOMUNISTUS – Į MERUS

Pasibaigė savivaldybių rinkimai Lietuvoje. Kai kuriems labiau pasisekė - gavo daugiau balsų bei mandatų, kitiems sekėsi prasčiau. Dabar gi baigiasi koalicijų formavimas. Tačiau viena galima pastebėti: valdžioje kaip ir anksčiau pilna buvusių aukšto rango komunistų. Jų yra beveik visose partijose, kai kurie jų išrinkti kaip „nepartiniai” ir taikosi net į mero ar vicemero postus. Tiesiog nuostabą kelia, kaip žmonės išsilaiko „ant bangos” prie visų valdžių. Nejučia imi ir pradėti abejoti aksioma, kad nepakeičiamų nėra. Kai kurių paslaugų tiesiog nėra kaip atsisakyti, kad ir pvz., KGB majoro, kuris išrinktas į Vilniaus miesto savivaldybę. O kiek jų dar neišaiškinta, nepaskelbta... Kiek nuteistų už kriminalinius nusikaltimus (čia aš nekalbu apie tuos, kurie buvo teisti dėl politinių motyvų sovietų laikais). Ir visi jie veržiasi į valdžią bei yra išrenkami. Nes istorija užsimiršta, rinkėjai jau nebežino, už ką balsuoti, nes renkama partija, o ne atskiras žmogus (nors šį kartą jau buvo galima rinkti ir pavienius, tačiau jie negali kaip lygus su lygiu konkuruoti su partijomis). Blogiukai bei prisiplakėliai ištirpsta sąrašė. Ir nei politiniai oponentai, nei žiniasklaida, nei ta pati teisėsauga negali visko išsiaiškinti laiku.

Ką čia kalbėti apie KGB majorą, kai aukščiausio lygio struktūros tik imituoja veiklą. Praeitą savaitę buvo paskelbta, kad dvidešimties metų senumo. Sausio 13-osios dienos įvykių prokuratūra taip ir netyrė. Nors ir deklaravo, kad tiria, praktiškai nieko nepadarė jau du dešimtmečius. O su kokia pompastika buvo šiemet organizuojami Sausio 13-osios minėjimai. Dvidešimt metų už tai gauti algas ir nieko neveikti ar tiesiog suversti rezultatų

nebuvimą susiklosčiusiems aplinkybėms!

Praėjus dviem dešimtmečiams gal jau laikas būtų pradėti skaičiuoti viščiukus ir tiems, kurie nerodo pastangų sumesti buljonui?

Galima pasakyti, kad ir Lietuva po dviejų dešimtmečių ne tik kad atrado laisvę, bet ir spėjo ją prarasti, įstojusi į naują sąjungą. Ekonominį pakilimą pakeitė eilinis nuosmukis, o daugybė viena kitą sekusių reformų, griaudamos „senąją” santvarką, sugebėjo labiau sunaikinti viską, kas buvo gera, o iškelti tai, kas bloga.

Kaip gali dirbantys ir nedirbantys Lietuvos žmonės išlaikyti didžiulę biurokratinę tranų gvardiją, kuri, beje, kai kada sugeba dirbti ke-liais etatais, gauti priedus ir dar uždariauti darbo metu pagal autorines sutartis. Štai prasidėjo naujas valdininkų priedų vajus. Mat atleidus kai kuriuos darbuotojus (vėlgi su didžiule pompastika, kad štai sumažinsim biurokratų skaičių), likusiems už neva padidėjusį krūvį (turbūt kavos reikia už du išgerti?) išmokami didžiuliai priedai. Tai kokia tų atleidimų nauda?

Jau eilę metų lietuvių migracija didėja. Spauda skambina pavojaus varpais, valdžia taip pat imasi komentuoti, kad laikas būtų migraciją stabdyti. Tačiau kokiais būdais? Užuot gerinę gyvenimo ir darbo sąlygas Lietuvoje, jie imasi reklamos - lietuviai, sugrįžkit, padėkit Lietuvai.

Tik jų niekas, bent kol kas, nelaukia. Laukiami tik pinigai (ar dovanos). Tuo tarpu valdžios sprendimai verčia dar esančius Lietuvoje kuo greičiau palikti šią skėstančią šalį. Lietuviai nereikalingi, reikalingi profesionalūs KGB majorai ir kitokie iš komunistų būrio. Tik prie sovietų

nieko neišleido už geležinės uždangos, tuo tarpu dabar per emigraciją stengiamasi mažinti bedarbių skaičių ir lopyti biudžetą - mat mažiau reikės mokėti pašalpų (kurios ir taip smarkiai apkarpytos).

Lietuvą ir lietuvius greit reikės įrašyti į Raudonąją knygą. Dabar vykdomas visuotinis Lietuvos gyventojų surašymas tik patvirtins, kad mūsų jau nebėra nė trijų milijonų.

Gal ateityje tapsime tik Lietuvos muziejumi ar rezervatu, panašiu į indėnų, kur Lietuvos valdžia galės užpildyti biudžetą imdama bilietus už įėjimą. O likusią biurokratiją galėsime paversti eksponatais. Juk jie, kaip muziejaus eksponatai, rankomis neliečiami (teisėsaugos taip pat saugomi). Už papildomą mokestį ar kyšį galėsime šalia jų nusifotografuoti.

Tačiau kol kas pinigų Lietuvai užtenka, nes dingsta milijardai, kurių niekas nieško. Mažiausios įmonės buhalteriai turi naujai skaičiuoti balansą jei „galai” nesueina centais. Štai mūsų atominės elektrinės uždarymui, saugyklų statymui skirtas milijardas ėmė ir išgaravo. O prokuratūrai neužtenka nė įrodymų bylai pradėti. Tuo tarpu atominės elektrinės radiaciją skleidžiančio kuro saugykla taip ir neužbaigta. Japonai jau gavo pamoką. Kai kurie valdžioje esantys lietuviai užsižaidė su degtukais. Jiems nesvarbu, kad įvykus radiaciniam nuotėkiui gali nukentėti nemaža dalis Lietuvos teritorijos. Tie, kurie turi plačias kišenes, gali gyventi bet kur. Juk ir pagal dabartinę vyriausybės politiką Lietuva yra globali. Bet ar globalus pasaulis gali pakeisti tėvų žemę?

Tuo tarpu Lietuvoje valdžią ima „savi”.

Kęstutis Šalavėjus

ATKREIPTAS NATO PA VADOVŲ DĖMESYS Į AE STATYBAS LIETUVOS KAIMYNYSTĖJE

Lietuvos Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis susitikime su NATO Parlamentinės asamblėjos (PA) prezidentu Karl Lamers ir generaliniu sekretoriumi David Hobbs balandžio 18 dieną Vilniuje atkreipė jų dėmesį į šalia išorinės NATO sienos nesilaikant tarptautinių saugos standartų įgyvendinamus atominės energetikos projektus.

„Nesaugios atominės energetikos projektai, vykdomi ties NATO sienomis, kelia tiesioginę grėsmę Aljanso šalių saugumui, todėl šis gyvybiškai svarbus pasaulio bendruomenei klausimas turėtų kelti rūpestį visai sąjungai”,

– sakė A.Ažubalis.

Jis taip pat pasidalijo min-timis apie Berlyne praėjusią savaitę surengtą neformalų NATO šalių užsienio reikalų ministrų susitikimą.

Balandžio 14-15 dienomis Vokietijos sostinėje vykusia-me užsienio reikalų ministrų susitikime aptartos NATO operacijos Afganistane, Aljanso partnerysčių politika ir padėtis Libijoje, vyko susitikimas su Europos Sąjungos vyriausiąja įgaliotine užsienio reikalams ir saugumo politi-kai Catherine Ashton, NATO ir Gruzijos, NATO ir Ukrainos komisijų posėdžiai bei NATO ir Rusijos tarybos susitikimas.

NATO PA vadovams

A.Ažubalis papasakojo apie Lietuvos inicijuotame Gruzijos draugų grupės susitikime aptartas Gruzijos narystės NATO perspektyvas ir reformų pažangą šioje šalyje. Ministras išsakė paramą Gruzijos teritoriniam vientisumui ir vykdomoms reformoms.

„NATO yra pagrindinis eu-roatlantinio saugumo dialogo forumas, kuriame svarstomos visam pasauliui ir regionui aktualios saugumo problemos. Lietuva, kurios ambasada Tbilisyje šiuo metu yra NATO kontaktinė ambasada šalyje, visapusiškai palaiko Gruzijos narystės Sąjungoje siekius ir konkrečiais veiksmais sten-giasi paspartinti šį procesą”, – sakė A.Ažubalis. *ELTA*

POLITINIS PRIEGLOBSTIS A. PAULAUSKUI

Partijų jungimasis – ne naujiena ir šiaip jau sveikintinas reiškinys, bet Artūro Paulausko Naujosios sąjungos prisiglaudimas po Viktoro Uspaskicho Darbo partijos sparnu vertas išskirtinio dėmesio. Gal čia net ypatingo cinizmo pavyzdys.

A. Paulauską dabar galima tik užjausti. Šiomet jis su savo partija neperžengė net Vilniaus savivaldybės rinkimų slenksčio. O štai 1998-aisiais buvęs generalinis prokuratoras politinę karjerą pradėjo svaiginančiu skrydžiu. Net pats tuometinis prezidentas Algirdas Brazauskas jį paskelbė savo įpėdiniu, ir vos per plauką A. Paulauskas netapo prezidentu. Pajutęs skrydžio svaigulį tuomet A. Paulauskas sukūrė savo partiją. Ir 2000-ųjų Seimo rinkimuose pretenzingai įsiveržė su naujosios politikos pažadu.

Pats prezidentas Valdas Adamkus globojo tą naujosios politikos darinį iš trijų partijų (liberalų, centristų ir Naujosios sąjungos). Buvo žadama, kad ta naujoji politika viskuo bus pranašesnė už senąją (konservatorių ir socialdemokratų pirmtakų eldėdėpė). Bus sąžininga, ekonomiškai išmintinga, be rietenų.

Tiesa, po keleto metų, kai susiriejusi naujoji politika beviltiškai žlugo, tuometinis V. Adamkaus patarėjas Darius Kuolys bandė paaiškinti tikrąsias priežastis, kodėl V. Adamkus globojo A. Paulauską. Naujoji sąjunga jau buvo laimėjusi 1999-ųjų savivaldos rinkimus ir grąsinosi įsiveržti į politikos viršūnes su populistiniais šūkiais: atimsime pinigus iš krašto apsaugos ir atiduosime mokytojams. Tokie pažadai grėsė Lietuvai likti už NATO slenksčio. **V. Adamkus siekė A. Paulauską laikyti už pavadėlio ir nuvairuoti valstybinio mąstymo link.**

Kaip šią Seimo kadenciją Arūnas Valinskas, taip ir 2000-aisiais A. Paulauskas nieko neišmanydamas nei apie senąją, nei apie naująją politiką iškart tapo Seimo pirmininku. Iš pradžių prakaitavo nemokėdamas vesti posėdžių, bet uoliai mokėsi ir Seimo Statuto, ir anglų kalbos. Net populistinių rėkavimų atsisakė – siekė tapti rimtu atsakingu politiku. Bet krintant A. Paulausko populizmui, krito ir Naujosios sąjungos vertinimai. **A. Paulauskas pats atvedė į Seimą ir Viktorą Uspaskichą.** Matyt, žiūrėjo į jį kaip neišsenkamą pinigų kapšą savo partijai. Todėl buvo

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė su valstybinių vizitu balandžio 5 d. lankėsi Norvegijoje. Šiomet minimas diplomatinė Norvegijos ir Lietuvos santykių dvidešimtmetis. Džojos Borysaitės nuotraukoje: Norvegijos karalius Harald V, LR prezidentė Dalia Grybauskaitė, karalienė Sonja (trečia dešinėje) sosto įpėdinis princas Haakon su žmona princese Mette Marit ir karaliaus sesuo princesė Astrid. „Faktas, kad antrąją Lietuvos prezidentės dieną Norvegijos karalius Harald V net pats palydėjo Lietuvos prezidentę į Olesiund apžiūrėti senamiesčio bei į Fiskerstrand laivų statyklą – tai išskirtinės pagarbos pareiškimas Lietuvai,“ – sakė prezidentės atstovas spaudai Linas Balsys.

nepatenkintas, kai tas pasiryžo kurti savo Darbo partiją.

K r i s d a m a s ž e m y n A. Paulauskas bandė kabinėti į socdemus. Bet socdemai rankos neištiesė, nes ketindamas sujungti partijas A. Paulauskas dar tebesapnavo save A. Brazausko įpėdiniu. A. Paulausko politinės karjeros kulminacija buvo 2006-ieji, kai net 94 Seimo nariai balsavo už jo atstatydinimą iš Seimo pirmininko posto. Ypač pyko tada A. Paulauskas ant išdavikų koalicijos partnerių darbiečių, apkaltino V. Uspaskichą antivalstybine veikla. **Pareiškė, kad Rolandas Paksas ir Viktoras Uspaskichas „veikia pagal vieną scenarijų, kuris galbūt parašytas ne Lietuvoje“.**

Vėliau, kai Seimas ėmėsi tirti VSD, paaiškėjo, kad po A. Paulausko nuvertimo saugumiečiams liepta per tris dienas parengti ir atiduoti prokuratūrai popierius dėl V. Uspaskicho neteisėtų 24 milijonų, nors tas tyrimas lyg tyčia prilaikomas seniai gulėjo VSD stalčiuose.

A. Paulauskas tada drąsiai skelbė, kad V. Uspaskichas neturi gabumų tapti politiku, kad jo siekis – valdžios ėmimo projektas, pagrįstas verslo principais. Džiaugėsi, kad tas projektas žlunga.

Nuo baudžiamosios bylos bėgęs ir pasiprašęs politinio prieglobsčio Rusijoje V. Uspaskichas tada irgi žiauriai nekentė A. Paulausko, žadėjo kompromatą, žadėjo demaskuoti Lietuvos politiką.

Kas dabar pasikeitė, kad A. Paulauskas pasiprašė V. Uspaskicho politinio prieglobsčio? Gal tikisi tapti V. Uspaskicho įpėdiniu, kaip

anuomet A. Brazausko? Juk Darbo partijos byla dar nebaigta, V. Uspaskichas tebėra teisiamasis. Tiesa, kol kas jis pats Europos Parlamente, jo partija Seime, o A. Paulauskas su savo partija – gatvėje. Kodėl V. Uspaskichas tą prieglobstį suteikė? Tikriausiai ne todėl, kad A. Paulauskas ieškodamas Naujai sąjungai socialliberalumo pagrindo yra politinės literatūros prisiskaitęs. Labiau tikėtina bendros praeities su bendru kompromatu jungtis.

Panašiai viens kito nekentę susivienijo Gediminas Vagnorius su Vidmantu Žiemeliu jaunojo Žiemelio verslo projekte - Krikščionių partijoje. Dabar tokia „naujoji politika“ madinga. Madingas verslininkų siekis tapti oligarchais – užsigrobtį valdžią plečiant savos žiniasklaidos valdas, beveik atvirai ir demonstratyviai perkant balsus rinkimuose, prievarta pajungiant žmones į savo partijas savivaldybėse.

Tiesa, Krikščionių partijai savivaldos rinkimai, kaip repeticija prieš Seimo rinkimus, buvo tokie nesėkmingi, kad į didžiąją sceną geriau visai nebelipti. Bet žiniasklaidos projektuose Darbo partija su „krikščionimis“ turi bendrą interesą. Gal Darbo partija taps prieglauda ne vien A. Paulauskui?

Vis dėlto A. Paulausko gaila. Jis turėjo galimybių tapti geru politiku. Matyt, skrydis buvo per staigus, per didelės ambicijos išsiskleidė. Natūralu, kad tada su pagreičiu krenti žemyn galvodamas ne apie kokias vertybes, o tik apie vietą Seime.

Lina Pečeliūnienė, delfi.lt

POPIEŽIAUS GIMTADIENIS NUNCIATŪROJE

Vilnius, balandžio 16 d. (Krikščionybės žiniasklaidos tarnyba). Prieš prasidedant Didžiąjai savaitei, Apaštalinėje nunciatūroje Vilniuje buvo surengtas priėmimas Popiežiaus šventės 2011 m. proga. Tą dieną Popiežiui sukako 84 metai, ir visas katalikiškas pasaulis šventė Benedikto XVI gimtadienį. Priėmime dalyvavo Lietuvos ministras pirmininkas Andrius Kubilius, užsienio šalių ambasadoriai, Seimo nariai, vyskupai, bažnytiniai sąjūdžių nariai, žiniasklaidos atstovai.

Savo kalboje nuncijus arkivyskupas Luigi Bonazzi išskyrė LR prezidentės Dalios Grybauskaitės oficialų apsilankymą pas popiežių Benediktą XVI Romoje praėjusių metų gruodžio 10 d. Jis padėkojo Lietuvos vyriausybei už tvirtą

paramą Italijos vyriausybei byloje prieš Europos Žmogaus teisių teismo sprendimą, kuris draudė kryžių laikymą viešose vietose.

Apaštališkasis nuncijus arkivyskupas L. Bonazzi priėmimo metu sakė: „Benediktas XVI yra romus ir drąsus žmogus. Stengiasi užmegzti dialogą su visais, su didžiausiu dėmesiu išklausyti, ką sako pašnekovas, bet kartu yra laisvas pasaulio atžvilgiu, kadangi žino, jog yra Dievo rankose ir Dievas jį veda. Jo pavyzdys teikia drąsos bei pasitikėjimo ir mums visiems. Jis mums primena, kad jeigu Dievas pakviečia atlikti kokį nors uždavinį, net ir labai sunkų, jis yra su mumis, mus lydi, parodo kelią ir teikia pagalbą, kuri reikalinga tam uždaviniui kuo geriau atlikti.“

LIETUVOS PREZIDENTEI ATOSTOGŲ NEREIKIA!

Beveik dvejus metus prezidento pareigas einanti Dalia Grybauskaitė dar nė sykio neatostogavo. Pagal įstatymą valstybės vadovė esą net negali turėti atostogų, nors jos pirmtakai progos gerai pailsėti nepraleisdavo, rašo „Lietuvos žinios“.

Prezidentė D. Grybauskaitė bent kartą per metus, nusimetusi darbų našta, atsipūsti neištrūktą. Ir veikiausiai to nedarys, kol baigsis jos kadencija.

Valstybės vadovės atstovo spaudai Lino Balsio teigimu, D. Grybauskaitė per dvejus metus nė karto neatostogavo, nes Prezidento įstaty-

me nenumatytos atostogos. „Prezidentas yra prezidentas 24 valandas per parą. Tokiame poste atostogų nebūna. Prezidentė eidama į rinkimus žinojo, kad atostogų neturės“, - aiškino jis.

L. Balsys prisiminė, jog pernai vasarą D. Grybauskaitė maždaug savaitę darbavosi „laisvesniu režimu“. „Kai Seimas nedirbo, daugelis Vyriausybės narių atostogavo, buvo ramesnis periodas. Tačiau tai nereiškia, kad prezidentė atostogavo. Nuo pareigų vykdymo niekur nepabėgsi, ji jas ir vykdo“, - teigė prezidentės atstovas spaudai.

LŽ

Aš, Chana Švilerytė-Segal, gimiau 1923 metais Jurbarko. Prieš karą apsigyvenau Tauragės apskrityje, Laukuvos mieste pas tetą Sarą ir dėdę Motę Kaganus. Jie vaikų neturėjo ir labai mylėjo mane.

Pirmomis karo dienomis vokiečių SS daliniai, padedant vietos nacionalistams, išvežė mano dėdę, paskui surinko visas Laukuvos miestelio žydes į sinagogą. Po kelių dienų buvome išvežtos į Telšių apskrities Gerulių žydų stovyklą. Rugsėjo pirmąją visas mergaitės ir moteris iki 30-ties metų išvarė į Telšių getą, o vyresnes sušaudė. Stambiais ūkininkams buvo leista paimiti mus iš geto kaip darbininkes rudens darbams. Už atliktą darbą jie turėjo mokėti valstybei nedidelę pinigų sumą. Aš patekau į Judrėnų kaimą pas Bemeckius. Čia buvo neapsakomai sunku: liepdavo dirbti pačius sunkiausius darbus, neduodavo kuo apsirengti. Kojos ir rankos buvo žaizdotos, nešiojau medines klumpes. Kartą, man ganant karves, atėjo kaimynas Vincas Stanevičius. Jis suprato, kad esu žydaitė. Pagailo jam manęs, todėl pasiūlė pereiti pas jį. Stanevičių namuose tuo metu

LIETUVIAI, IŠGELBĖJĘ ŽYDŲ GYVYBĘ

JULIJA STANEVIČIENĖ (1900-1964) IR VINCAS STANEVIČIUS (1886-1964)

Judrėnų kaimas, Telšių rajonas, ūkininkai

APDOVANOTA PASAULIO TAUTŲ TEISUOLIO ATMINIMO MEDALIU IR GARBĖS RAŠTU (1993)

jau gyveno Ema Segalytė.

Nuolatos turėjau registruotis gete. Prieš likviduojant getą, atvažiavo pas ūkininką esesininkai manęs pasiimti, bet aš spėjau pasislėpti. Kitą dieną Berneckis, manydamas, kad vokiečiai vėl gali atvažiuoti ir atimti iš jo gerą darbininkę, nuvedė mane kelioms dienoms pas Vincą Stanevičių. Nustebino Julijos ir Vinco Stanevičių širdies šiluma. Tą patį vakarą Julija Stanevičienė pašildė vandens, nuplovė mano žaizdotas kojas, aprišo ir paguldė į vieną lovą su savo mažamete dukrele Birute. Stanevičiai turėjo tris vaikus, gyveno neturtingai, tačiau čia man visko užteko, pajutau namų šilumą, buvau kaip jų dukra.

Po kelių dienų Berneckis atėjo manęs parsivesti, bet Stanevičius pasakė, kad aš išėjusi nežinia kur.

Pas Stanevičius slapčiausi nuo žmonių. Mudviem su Ema buvo įrengtos dvi slėptuvės;

viena šiene, kita drabužių spintoje. Namuose padėjome Julijai Stanevičienei dirbti įvairius namų ruošos darbus.

Getas jau buvo likviduotas, tačiau vokiečiai, žinodami, kad daugelis žydų slapstosi, visur jų ieškodavo. Atmenu, kaip vieną dieną į kiemą įvažiavo mašina su vokiečių kareiviais. Jie rinko žmones apkasams kasti. Pamatę mane kieme, norėjo išsivežti. Visi labai išsigando. Tada Vincas Stanevičius kareiviams pasakė, jog mergaitė serga ir vietoj jos važiuos jis pats. Atsisveikino su visais ir išvažiavo. Labai bijojome, nes nežinojom, ar kada nors dar pasimatysime. Po savaitės jis grįžo, greitai praėjo frontas ir visi likome gyvi.

Po karo mudvi su Ema išėjome ieškoti savo likimo, žinodamos, kad Judrėnų kaime esame visada mylimos ir laukiamos.

Chanos Segal atsiminimai
Iš leidinio „Gyvybė ir duona nešančios rankos“.

Iš kairės: Dora Tallat-Kelpšienė, D. Žilevičius, Chana Segal, Miša Segal, Birutė Stanevičiūtė-Žilevičienė, Ema Segalytė-Ptak, Varniai (1992)

AR V. TOMAŠEVSKIS TEISUS?

Valdemaras Tomaševskis tvirtina, kad lietuviai, o ne lenkai, Vilniuje turi integruotis. Lietuviai čia atvažiavo. Čia – lenkų žemė. Jie čia visada gyveno. Ar jis teisus?

Mokslininkai neabejotinai įrodė baltų kilmės hidronimijos (upių ir ežerų pavadinimų) išplitimą dideliuose plotuose į rytus, pietus ir vakarus nuo Lietuvos ir Latvijos. Lietuviai gyveno tų plotų viduryje, kitų baltų genčių apsuptyje. Todėl jie išlaikė labai daug senosios indoeuropiečių kalbos elementų. Su lenkais jie tada nesisiekė, skyrė vakarų baltai jotvingiai.

Tiesioginis kontaktas tarp lietuvių ir lenkų atsirado vėliau, kai kryžiuočiai pavergė jotvingius ir juos išnaikino. Lenkų kalba Lietuvoje yra atneštinė, kitaip sakant, išmoktinė. Jos paplitimą nulėmė tragiški Lietuvos įvykiai XIV amžiaus antrojoje pusėje. Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Jogailos vainikavimas Lenkijos karaliumi davė impulsą Lietuvos polonizacijai, kuri po to visą laiką stiprėjo. Todėl ir dabar lenkų kalba sudaro salas lietuvių kalbos plote, kurios nesiekia lenkų teritorijos.

Sulenkinti lietuviai paliko ryškius pėdsakus šiaurės rytų Lenkijoje – vietinėje lenkų kalbos tarmėje ir vardyne. Tai ištyrė lenkų kalbininkai. Man parūpo ištirti lietuvių kalbos

elementus to krašto dabartinių gyventojų pavardėse. Tai buvo padaryta ir rezultatai išdėstyti dviejose nedidelėse knygose: vienoje – Suvalkų ir Augustavo krašto pavardėse (išleista 2010 m.), antroje – buvusios Balstogės vaivadijos (panaikintos 1998 m.) pavardėse (išleista 2011 m.).

Dabar tiriamos vietinių (ne atvykėlių) Vilnijos gyventojų pavardės. Tų gyventojų sulenkinimo procesą aprašė lenkų kalbininkė Halina Turska. Nuėmus pavardžių lenkišką apvalkalą (fonetiką ir slaviškas priesagas) lieka gražūs seni lietuviški asmenvardžiai, iš kurių tos pavardės padarytos. Pavyzdžiu tebūnie asmenvardžiai, kuriems pradžia davė *vilkas*. Vilko vardą turėjusio žmogaus sūnų lietuviai vadindavo *Vilkaitis*. Toks pavadinimas išliko dabartinėse lenkiškai kalbančių žmonių pavardėse *Vilkoit* ir *Vilkoic*. Sūnaus pavadinimai būdavo daromi dar su priesaga *-onis*, taigi *Vilkonis*, išlikęs sulenkintoje pavardėje *Vilkanec* (priesaga *-onis* buvo sistemingai keičiama į *-anec*). Vardo Vilkas mažiųjų forma *Vilkelis* išliko sulenkintoje pavardėje *Vilkel*. Dar plg. *Vilkin* – iš lietuvių *Vilkinis* ar *Vilkynas* (reiškė irgi *Vilko* sūnų), *Vilkiš* – iš *Vilkišius* ir kt.

Tokių pavardžių galima nurodyti labai daug, tiesiog

šimtus. Kokia nesąmonė būtų lietuviškas, tik sulenkintas, pavardes rašyti lenkiškomis raidėmis, kaip reikalauja lenkai, juolab, kad asmenvardžiai, iš kurių padarytos sulenkintos pavardės, atspindi didingą Lietuvos senovę. Tie asmenvardžiai labai įdomūs ir daug pasakantys apie krašto praeitį.

Šypsena kelia V. Tomaševskio siūlymas nueiti Vilniuje į senas kapines, esą ten vien lenkiškos pavardės. Betgi jos niekuo nesiskiria nuo aptartų „vilkinių“ pavardžių. Paminklų užrašuose skaitome: Malwina *Adomajcis*, Janina *Awizen*, Franciszka *Burblis*, Helena *Giedrys*, Janina *Grażul*, Wincenty *Jodagalwis*, Adolf *Mazgel*, Dominik *Pumpuć*... Išimtį sudaro atvykusių iš senųjų Lenkijos žemių (ne vėliau sulenkintųjų) pavardės. Jos visai kitokios. Beje, taip senose kapinėse yra ne tik Vilniuje, bet ir kitur Lietuvoje. **Negi V. Tomaševskis nežino, kad iki 1918 m. lietuvių pavardės buvo rašomos lenkiškai.**

Pasirodo, V. Tomaševskis nėra susipažinęs su savo gimtojo krašto istorija. Priešingu atveju – jis sąmoningai ar nesusąmoningai meluoja. Juk Vilnijos „lenkai“ – tai Pilsudskio ir Želigovskio įvykdyto Lietuvos sostinės Vilniaus atplėšimo nuo Lietuvos padarinys. To neįmanoma paneigti. Turime gerbti žmonių tautinius jausmus, bet nevalia jiems meluoti.

Akademikas Z.Zinkevičius

LIETUVOS ŠVIETIMO REFORMOS NEDISKRIMINUOJA LENKŲ

Lietuvos sprendimas plėsti dėstymą lietuvių kalba tautinių mažumų mokyklose yra tinkamas ir nediskriminuoja lenkų, teigia savaitraščio „The Economist“ apžvalgininkas Edward Lucas.

Savaitraščio tinklaraštyje „Eeastern approaches“ paskelbtame komentare E.Lucasas taip pat paragino Lietuvos pareigūnus labiau stengtis, kad viešojoje erdvėje Lietuvos pozicija būtų girdima labiau. „Gerinti lietuvių kalbos mokėjimą mažumų vidurinėse mokyklose yra nacionalinės svarbos klausimas. Galbūt švietimo reforma ir turi trūkumų, bet pagrindinė idėja didinti dėstymo lietuvių kalba kokybę ir kiekybę nėra diskriminuojanti ir ją verta įgyvendinti“, - rašo „The Economist“ redaktorius. Jis siūlo šalies pareigūnams daugiau aiškinti savo poziciją, nes sunkiai suprantama, kad jei iš tiesų Latvijoje ir Lietuvoje len-

kų atžvilgiu galioja panašios nuostatos, kodėl visą kritiką gauna tik Lietuva.

Anot E.Lucas, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos interneto svetainėje galėtų būti vienoje vietoje pateiktas faktų rinkinys ar nuorodos, kurios paaiškintų istorinį jautrumą dėl polonizacijos ir atremtų faktines klaidas. Kaip pavyzdį jis pateikė informaciją apie lietuvių priverstinį iškeldinimą iš Suvalkų karo metais.

Apžvalgininkas taip pat pabrėžė, kad politikai nėra atsakingi už tai, ką rašo žiniasklaida, todėl „nesąžininga reikalauti, kad Lietuvos politikai pasmerktų kiekvieną antilenkiškus pareiškimus žiniasklaidoje“.

Šį komentarą jis paskelbė praėjus kelioms dienoms po to, kai pasiaiškinti dėl Lietuvoje nuskambėjusių antilenkiškų pareiškimų Varšuvoje buvo iškviesta Lietuvos ambasadorė Loreta Zakarevičienė. **LRT**

DĖL LENKO KORTOS Į KT NESIKREIPS

Lietuvos Seimas nepritarė po pateikimo nutarimo projektui, kuriame buvo siūloma dėl vadinamosios Lenkų kortos kreiptis į Konstitucinį Teismą.

Už tai numatantį nutarimo projektą, kurį pateikė Seimo narys Gintaras Songaila, balandžio 19 d. balsavo 28 Seimo nariai, 8 buvo prieš, 23 parlamentariai susilaikė. Seimo sprendimu, jis

gražintas iniciatoriams tobulinti. Kreipimosi projekte buvo prašoma Konstitucinio Teismo išaiškinti, ar Lenko kortos turėjimas yra suderinamas su Seimo nario priesaika būti ištikimam tik Lietuvos valstybei.

Seimo narys G. Songaila Seimo tribūnoje piktinosi vienašališku tokių kortų dalinimu Lietuvos piliečiams. **ELTA**

**PAŽINKIME LIETUVOS KARDINOLĄ
„MANE KUNIGYSTEI RENGĖ SKAUTŲ
TARNYSTĖ ŽMONĖMS”**

Kalbino Andrius Navickas ir kun. Kęstutis Dvareckas, bernardinai.lt

III.

Kitas dalykas – kaip jau sakiau, būtent šeimoje vaikas mokosi būti laisvas, mokosi pasitikėti kitais. Kai to nelieta, laisvė tampa surogatu, ją keičia agresija pridengtas bailumas.

Šiandien jauni žmonės bijo įsipareigoti: tiek vedybiniam gyvenimui, tiek kunigystei. Dėl to kenčia jie patys, nes gyvena be pamato, tarsi ant takaus smėlio. Visa tai ateina iš šeimos krizės. Dažnai tėvai paprasčiausiai per visus darbus neturi laiko vaikams, bendravimui, ir tada vaikams gyvenimo mokykla tampa gatvė ar internetas. Kita vertus, aš matau ir labai gražių šeimų, kurios jungiasi į judėjimus, organizuoja vasaros stovyklas, palaiko viena kitą. Po truputį gerėja ir pasiruošimo santuokai sistema, atsiranda ne vien pamokėlės, bet daugiau gyvo bendravimo.

– **Iš pradžių mokėtės Paryžiaus seminarijoje, o paskui persikėlėte į Romą – labai skirtinga socialinė bei**

kultūrinė aplinka, ar ne?

– Kiekviena seminarija yra tam tikroje socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje, todėl kartais paprasčiausiai neįmanoma seminarijų lyginti, neįsiga galvoti, kad kur nors egzistuoja idealus modelis, kurį tereikia paprasčiausiai perimti.

Paryžiuje buvau tik dvejus metus, skirtus filosofinėms studijoms, paskui studijuoti teologiją perėjau į Romą. Paryžiaus seminarija buvo išskirtinė tuo, kad nors centre buvo Eucharistijos šventimas ir dvasinis gyvenimas, tačiau asmeninis ugdymas buvo pavestas dvasios tėvui. Kiekvienas seminaristas turėjo savo dvasios tėvą ir su juo intensyviai bendraudavo. Nebuvo jokių ugdytojų, prižiūrėtojų. Žinojom, kad yra bendra seminarijos tvarka, kurios reikia laikytis, taip pat visi supratome atsakomybę už savo dvasinį gyvenimą.

Tas atsakomybės ugdymas,

man atrodo, labai svarbu. Taip pat žinojome, jog gyvename, esame kartu ir turime vienas kitam padėti, vienas kitą palaikyti.

Paryžiuje visas gyvenimas vyko už seminarijos sienų, nebuvo numatyta laiko tarnystei už jos ribų, buvome raginami susitelkti į savo dvasinį gyvenimą. Mus išmokė pamilti Šventąjį Raštą ir juo vadovautis. Dauguma mūsų profesorių buvo pirmosios Jeruzalės Biblijos vertėjai ir komentatoriai.

Romoje, Grigaliaus universitete, buvo akcentuojamas intelektualinis pasirengimas, čia jau studijos buvo kitokios, o Šv. Kazimiero kolegijos ugdymas buvo parengtas pagal Lietuvos

seminarijos pavyzdį. Aišku, ir visai kita kultūrinė aplinka nei Paryžiuje.

1961 metų kovo mėnesį, taigi prieš penkiasdešimt metų, Romoje buvau išventintas kunigu, ir ši diena man iki šiol išlieka viso gyvenimo kelio kulminacija.

Kunigystė ir Bažnyčios diplomatinė misija

Kunigu buvote išventintas Vatikano II-ojo Susirinkimo, labai pakeitusio Bažnyčios gyvenimą, išvakarėse. Taip pat ir Susirinkimo metu gyvenote Romoje. Ar visa jo aplinka darė išskirtinį įspūdį?

Nuvilsiu jus pasakydamas, kad Susirinkimo svarbą tik

paskui galėjau pajusti, nes ir po kunigystės šventimų intensyviai studijavau. Laiko darytis aplinkui nebuvo, reikėjo labai daug ko išmokti, o sekmadieniai buvo skirti darbui parapijoje. Nuo pat kunigystės šventimų dienos stengiausi dirbti pastoracinį darbą, kasdien ėjau į parapiją klausyti išpažinčių, aukoti šv. Mišių.

Kunigystę įsivaizdavau tik kaip darbą parapijoje, ir kai gavau pasiūlymą eiti diplomatinio darbo keliu, mano pirmoji reakcija buvo – ne. Sakiau sau ir kitiems, jog ne tam tapau kunigu, kad dirbčiau diplomatinį darbą, kurį įsivaizdavau labai iškreiptai, kaip esą niekaip nesusijusį su pastoracine veikla. Tada labai įsiminė profesorius S. Ylos man pasakyti žodžiai, kad Šventasis Sostas yra labai daug padėjęs Lietuvai, atėjo laikas kažką ir lietuviams duoti Šventajam Sostui...

Aš pats norėjau tik darbo parapijoje. Nuvažiavau į Ameriką, lietuvių parapijas, tai visi ten tik ir laukė lietuvių kunigų, mano širdis taip pat traukė į jas, man labai patiko ir ateitininkų stovyklos.

(Bus daugiau)

**PASaulio LIETUVIAI –
UŽ BALSAVIMĄ INTERNETU**

Pasaulio lietuviai norėtų, kad užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams būtų sudaryta galimybė balsuoti internetu ir ragina Parlamentą greičiau apsispręsti dėl šio klausimo.

Pasak Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) komisijos pirmininko nuo PLB, JAV LB Vyto Maciūno, internetinis balsavimas palengvintų rinkimų eigą. Jis pateikė Amerikos lietuvių pavyzdį, kai PLB vadovybė renkama internetu.

„Tai palengvina ir priartina prie išrinkimo savo struktūrų. Atrodo, normalu būtų, jeigu tą būtų galima padaryti, bet čia būtų jau ne užsienio lietuvių darbas, bet Vyriausiosios rinkimų komisijos”, - Seime surengtoje spaudos konferencijoje kalbėjo V. Maciūnas.

Skaičiuojama, kad balsuoti internetu galėtų keliasdešimt tūkstančių Lietuvos piliečių.

Posėdžiavusi PLB komisija, žadėjo kreiptis į Seimo frakcijų seniūnų sueigą ir prašyti, kad užsienio lietuvių balsavimo internetu klausimas būtų pateikiamas plenariniam Seimo posėdžiui. Dar praėjusių metų pabaigoje parlamentarų grupė įregistravo Seimo rinkimų, Rinkimų į Europos Parlamentą, Prezidento rin-

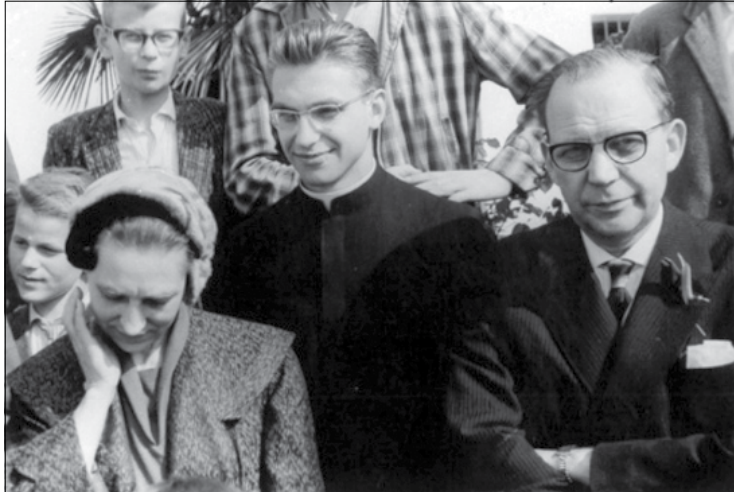
kimų, Referendumo įstatymų pakeitimų projektus, kuriuos priėmus būtų leista užsienyje esantiems Lietuvos piliečiams balsuoti internetu.

Pasak įstatymų projekto iniciatoriaus ir rengėjo, Tėvynės sąjungos - Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos nario P. Saudargo, pokyčiai valstybės gyvenime reikalauja tobulinti rinkimų įstatymus. Balsuodama internetu lietuvių išeivija turės galimybę aktyviau dalyvauti Lietuvoje vykstančiuose rinkimuose. Kartu šios įstatymo pataisos leis pasiruošti visuotiniam internetinio balsavimo įvedimui visuose Lietuvoje vykstančiuose rinkimuose.

Anot P. Saudargo, balsavimas internetu atitiks visus teisės aktų nustatytus balsavimo reikalavimus ir principus. Įstatymo projekte nustatyta, kad balsuoti internetu išeivijos rinkėjas gali konkrečiu nustatytu laiku Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) interneto svetainėje.

Balsuoti internetu turėtų teisę visi išeivijos rinkėjai, VRK nustatyta tvarka įrašyti į Lietuvos Respublikos diplomatinio atstovybių ar konsulinių įstaigų sudarytus rinkėjų sąrašus bei patvirtinę savo pilietybę ir asmens tapatybę elektroninėje erdvėje.

ELTA

Po išventinimo į kunigus – su mama ir tėčiu, 1961 m.

LOS ANGELES, CA

LIETUVOS GARBĖS KONSULATO PRIĖMIMAS
VASARIO-16-OS PROGA

Lietuvos Nepriklausomybės Vasario 16-tos 93-ųjų metinių proga Lietuvos Respublikos garbės konsulė Daiva Čekanauskaitė – Navarrette Annenberg Community Beach House Santa Monikoje suruošė priėmimą Los Angeles miesto diplomatiniam korpusui, kaip to reikalaujama pagal protokolą. Į šį minėjimą atvyko 28 konsulai iš 26 kraštų, iš kurių net devyni buvo iš Europos Sąjungos. Taip pat buvo sukviesti visi lietuviškų organizacijų ir draugijų vadovai.

Ateinančius svečius registravo jaunimo ansamblio Spindulys dalyvės, apsirengusios lietuvių tautiniais rūbais. Svečiams apšilus nuo žvarbaus oro, renginio vadovė Zina Markevičiūtė sukvietė visus svečius į pagrindinę salę. Spindulio ansamblio šokėjos, lydymos Lino Polikaičio akordeono muzikos, susirinkusius svečius gražiai pasveikino šokiu „Kepurine“. Invokaciją sukalbėjo jėzuitas kun. Raimundas Bukauskas. Jaunų vyrų oktetas „Tolimi aidai“ sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Pagrindinei kalbai Zina pakvietė garbės konsulę Daivą Navarrette.

Skambiu tvirtu balsu garbės konsulė kreipėsi į svečius, dėkodama jiems už atvykimą. Ji savo kalboje paminėjo, kad Lietuva yra sena buvusi stipri valstybė Baltijos regione, kurios valdos siekė nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Keitėsi amžiai, keitėsi valstybės karų ir gynimosi kaitoje. Po trečiojo Lenkijos ir Lietuvos padalinimo Lietuva tapo Rusijos vakarine dalimi, patirdama didžiules carinės okupacijos naštas. Bet tautinė sąmonė budino lietuvius saugoti savo kalbą, tautines tradicijas ir sukilti kovai už savo laisvę.

1918-tų metų vasario 16-tos lietuvių visuomenininkų atsišaukimas į tautą sukėlė Lietuvos kaimų ir miestų gyventojus ginti Lietuvą nuo pagrindinio priešo – bolševikinės Rusijos. Pirmojo pasaulinio karo jėgų persigrupavimas padėjo įvykdyti Lietuvos išsilaisvinimą nuo visų priešų. Per 22 laisvės metus Lietuvos kraštas klestėjo ekonomiais ir kultūriniais pasiekimais. Gėdingo Molotovo – Ribbentropo suokalbio pasėka Lietuva kaip ir visos kitos Baltijos ir Centrinės Europos šalys buvo užgrobtos bolševi-

kinės Rusijos.

Baltijos kelias, sujungęs trijų valstybių žmonių rankas parodė pasauliui, kokia didelė jėga yra laisvės troškimas. **Lietuva pirmoji, vadovaujama Sąjūdžio, paskelbė atstatanti savo laisvę, nusi-kratanti bolševikinės okupacijos.**

Garbės konsulė toliau kalbėjo: „Šiandien Lietuva yra pasaulinio lygio technologiška šalis, kurios gyventojai sudaro beveik 100% raštingų, išsimokslinusių žmonių, kur 3.3 milijono gyventojų skaičiui tenka 5.0 mil. mobilių telefonų. Jau keli metai Lietuva yra Europos Sąjungos narė, aktyviai prisidedanti prie Europos ir pasaulio klausimų sprendimo. Lietuvą ir Jungtines Amerikos Valstijas jungia didelė draugystė, verslo bei karinės pagalbos abipusiai reikalai. Siūlau pakelti tostą už Lietuvos ir Amerikos prezidentus“ – baigė savo kalbą konsulė.

Kalba ir tostas buvo su-tiktas visų 250-ties sve-čių griausmingu pritari-mu. Buvo pagarsinta, kad tarp konsulų dalyvauja Los Angeles Konsulinio Korpuso dekanas ambasadorius George Lapsenson (Argentinos generalinis konsulas) ir buvusi Islandijos garbės konsulė Haila Linker de Aguirre, kuri dalyvavo mūsų parapijoje džiaugsmo šventėje, kai Islandija pirmoji iš valstybių pripažino Lietuvos atstatytą nepriklausomybę; konsulė prisiminė tą ypatingos reikšmės vakarą parapijoje. Kalbėjo Lourdess Saab, Los Angeles konsulinio protokolo vadovė, Elga Sharpe, taip pat Los Angeles protokolo darbuotoja ir Janne Sokolski, Orange apskrities protokolo vadovė. Priimta atitinkama rezoliucija.

Po oficialios dalies, dainininkų vyrų oktetas „*Tolimi aidai*“ atliko labai gražią programą. Lietuvos 93-ios sukakties Vasario 16-osios pristatymas Los Angeles diplomatiniam korpusui, kurį suruošė jaunoji Lietuvos Respublikos garbės konsulė Daiva Čekanauskaitė-Navarrette, praėjo nuostabiai pakiliai. Dalyviai sveikino konsulę, dalinosi išpūdžiais tarpusavyje, vaišinosi lengvomis vaišėmis – lietuvišku alumi „Švyturys“ ir lietuviškais ledais „Dadu“.

Margučiai.

Alfonsa Pažiūrienė

CHICAGO, IL

KONCERTAS LIETUVOS
CHOREOGRAFĖS
ATMINIMUI

Informuojame, jog gegužės 7 d., šeštadienį, 6:00 val. vakare vyks Lietuvos choreografės a.a. Tamaros Kalibataitės atminimui skirtas koncertas „Kojomis žemės nesiekiau“. Pasaulio lietuvių centro (4911 127th Street, Lemont, IL 60439) Jaunimo rūmų salėje vyksiantį renginį organizuoja Čikagos lietuvių tautinių šokių ansamblis „Grandis“, programos metu pasirodys tautinių šokių šokėjai: „Gintaras“, „Laumė“, „Spindulys“, „Švyturys“, „Grandis“, „Lietuvos Vyčiai“ bei „Suktinis“.

Daugiau informacijos telefonais 630-257-0153 arba 630-660-8218.

„LIETUVOS DIENA“

Tęsiant tradiciją pirmąjį birželio mėn. penktadienį – birželio 3 d. – LR Generalinis konsulatas Čikagoje centrinėje miesto aikštėje Daley Plaza rengia festivalį „Lietuvos diena“. Be vidurdienio kultūrinės programos, aikštėje vyks lietuviškos produkcijos, suvenyrų bei meno dirbinių mugė, tradiciniais patiekalais prekiaus restoranas „Kunigaikščių už-eiga“.

Kviečiame verslininkus, rankdarbių kūrėjus, menininkus dalyvauti Lietuvą pristatančiame renginyje Čikagos miesto širdyje. Dėl galimybės pristatyti ir prekiauti savo kūriniais, paslaugomis arba lietuviška produkcija festivalio „Lietuvos diena“ Daley Plaza metu skambinkite LR Generalinio konsulato Čikagoje darbuotojai Agnei Vertelkaitei tel. 312-397-0382, trump. Nr. 204 arba rašykite el. paštu adresu agne.vertelkaite@urm.lt.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

ST. PETERSBURG, FL

Kultūros būrelio išvyka

Klubo nariams pageidaujant, Kultūros būrelis surengė išvyką į naująjį Salvador Dali muziejų kovo mėn. 2 d. Dalyvavo 26 asmenys. Muziejus yra nepaprastai gausiai lankomas ir lankytojų masės tiek muziejaus krautuvėje, tiek parodų salėse neleido apžiūrėti parodos eksponatų. Parodos aiškintojų (vad. docentais) žodžiai nepasiekė visų grupėje esančiųjų, nes grupėje buvo virš 70 asmenų. Jautėsi, jog naujai atidarytas muziejus dar nepasiruošęs lankytojų masei. Tačiau tai nesugadino mūsų grupei geros nuotaikos.

Motinos dienos
minėjimas klube

„Saulutės“ lituanistinė mokykla, kaip ir kiekvienais metais, rengia Motinos dienos paminėti programėlę pagal lietuvišką tradiciją – pirmąjį gegužės sekmadienį, gegužės 1 d. pietų metu. Gegužės 8 d., Motinos dieną, Klubų valdyba rengia specialius pietus, kurių metu bus pagerbtos visos motinos ir močiutės.

Idomūs projektai

Kovo 27 d., Lietuvių klube, buvusi Saulutės lituanistinės mokyklos mokinė, 17 m. Aistė Zalegupaitė, supažindino dalyvius su „Historyheard“ projektu, kuriame ji dalyvauja. Puikia lietuviška tarsena ji pristatė savo projektą. Džiugu, kad jau JAV gimusi jaunuolė stengiasi supažindinti Amerikos visuomenę su Lietuvos istorija, lietuvių tautos džiaugsmiais ir skaudžiais išgyvenimais. Garbė tėveliams, kurie išaugino ir išauklėjo jauną lietuvaitę patriotę išeivijoje.

Andrius Grabnickas
– lakūnas

Gintaras Andrius Grabnickas, buvęs šeštadieninės lituanistinės mokyklos St. Petersburgė mokinys, mirusio Algimanto ir Mildos Grabnickų

sūnus, sėkmingai išlaikė egzaminus – Jet Blue lėktuvų linijoje ir įsigijo kapitono laipsnį. Gintaras taip pat yra ir golfo mėgėjas – būdamas 16 metų laimėjo trečią vietą, lošdamas tarp suaugusių golfininkų Darell Country Club Open, Miami turnyre.

XI-asis lietuvių golfo
turnyras Floridoje

Lietuvos Respublikos Garbės konsulas vakarinei Floridai Algimantas Karnavičius suorganizavo jau XI-įjį golfo turnyrą Floridoje, St. Petersburgo apylinkėje. Praeityje šio labdarai skiriamo renginio pelnas buvo siunčiamas *Lietuvos kaimo vaikų fondui*. Šiais metais Garbės konsulas ir turnyro organizavimo talkininkai pasirinko skirti turnyro pelną *Vaiko vartai į mokslą* organizacijai. Golfo žaidimai vyko aplink St. Petersburgą esančiuose golfo laukuose, dalyvavo 70 golfininkų.

Kovo 11-oji

Šios dienos minėjimas surengtas Lietuvių klubo kovo 6 d. prasidėjo su šv. Mišiomis laikomomis už Lietuvą. Pamaldų metu Šv. Vardo bažnyčioje giedojo moterų grupė, vargonaujant Šv. Judo Katedros choro vadovei Genevieve Green. Lietuvių klube minėjime kalbėjo LR ambasadorius JAV ir Meksikai Žygimantas Pavilionis. Po ambasadoriaus kalbos, Roma Mastienė padėklamavo Bernardo Brazdžionio eilėraščių „Lietuvos vardas“.

Velykinė mugė

Balandžio 15 d., Klubų valdyba rengė Velykinę mugę. Čia buvo galima įsigyti įvairių skanumynų: žagarėlių, meduolių, pyragų, tortų, lietuviškų sūrių, papuošalų ir kitokių įvairenybių. Kaip jau įprasta, atvykę pirkėjai buvo pavaišinti „valdybos sriuba“, kuri šiais metais (gavėnios penktadienį) buvo pasninko sriuba.

Lietuvių žinios, Nr.417.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais

9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė pareiškė užuojautą Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui Barack Obama dėl dešimtis gyvybių nusinešusių viesulų, kurie nuniokojo JAV pietinius, centrinius ir rytinius rajonus. „Esu sukręsta žinios apie Jungtinėse Amerikos Valstijose siaučiančius viesulus, kurie jau pareikalavo daugelio dešimčių žmonių gyvybių ir sukėlė didelių materialinių nuostolių. Savo ir Lietuvos žmonių vardu reiškiu gilią užuojautą Jums, žuvusiųjų artimiesiems ir visiems Jungtinių Valstijų žmonėms. Linkiu stiprybės ir susitelkimo įveikiant nelaimės padarinius“, - rašoma Prezidentės užuojautoje.

2010-ųjų vasarą beveik 6 milijonai Lietuvos paviljono lankytojų Šanchajuje (Kinijoje) vykusioje pasaulinėje parodoje „EXPO 2010“ stebėjo simbolinį „Lituanicos“ skrydį per pasaulį, kur buvo rodomas garsaus S. Dariaus ir S. Girėno lėktuvo modelis. Nuo šiol „Lituanicos“ istorinio skrydžio trimatį vaizdą galės pamatyti kiekvienas, apsilankęs „Lituanicos“ restorane Bektone, Rytų Londone.

Lietuva yra suinterasuota kartu su Kinija įgyvendinti bendrus transporto projektus ir pritraukti kinų investicijas į stambius infrastruktūros projektus šiame sektoriuje, sakė užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis susitikime su Kinijos tarptautinės prekybos atstovo pavaduotoju Čong Čuani balandžio 22 dieną Vilniuje.

Konsulinės pagalbos teikimo Pietų Amerikoje teisėsaugos institucijų sulaikytiems ir laisvės atėmimo bausmėmis nuteistiems Lietuvos piliečiams klausimai aptarti Argentinos sostinėje Buenos Airėse įvykusiame Lietuvos garbės konsulų Pietų Amerikoje suvažiavime. Susitikime buvo diskutuojama ir svarbiausiais politiniais, ekonominiais bei kultūriniais klausimais, aptartas Lietuvos tarptautinio įvaizdžio formavimas, šalies pirmininkavimas Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO) bei Demokratijų bendrijai, pagalba Lietuvos verslui. Pasak Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos, Lietuvos garbės konsulai Pietų Amerikoje atlieka didelį darbą konsulinės pagalbos srityje, jie savo iniciatyva ir už savo lėšas pagal galimybes lanko sulaikytuosius Lietuvos piliečius, tarpininkauja jiems susisiekiant su artimaisiais. Garbės konsuliniai pareigūnai nėra išlaikomi Lietuvos valstybės. Argentinoje gyvena iki 200 tūkst. lietuvių kilmės asmenų.

LR Užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgirytė Liauškienė balandžio 20 dieną Jungtinių Arabų Emyratų sostinėje Abu Dabyje vykusiame 21-ajame Europos Sąjungos ir Persijos įlankos valstybių bendradarbiavimo tarybos užsienio reikalų ministrų susitikime dalyvavo diskusijose apie ES ir Persijos įlankos šalių bendradarbiavimą, abiem regionams svarbių klausimų sprendimą.

Vilniuje balandžio 10 dieną vyko Lenkijos prezidento Lech Kaczynski, jo žmonos ir prezidentą lydėjusios delegacijos narių tragiškos žūties netoli Smolensko pirmosioms metinėms paminėti skirtas koncertas „In memoriam“. Lietuvos užsienio reikalų ministro Audroniaus Ažubalio globojamame renginyje buvo kviečiami dalyvauti aukščiausi valstybės pareigūnai, užsienio šalių diplomatai, Seimo nariai ir kiti visuomenės atstovai.

LR URM, ELTA, LRT

JAV AMBASADORĖ KALBA LIETUVIŠKAI

„Jūsų šalyje jaučiuosi kaip inkstas taukuose“, - sklandžiai lietuviškai ištarė Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorė Lietuvoje Anne Elizabeth Derse (57 m.). Diplomatinė mūsų šalyje gyvena pusantrų metų - per šį laiką ir pramoko lietuvių kalbos.

Beveik kasdien valandą lietuvių kalbos pamokoms skirianti amerikietė stebina savo žiniomis.

„Pirmą kartą duodu interviu lietuviškai. Prašau atleisti už klaidas. Juk svarbiausia - būti suprastai“, - „Stiliui“ kalbėjo A. E. Derse.

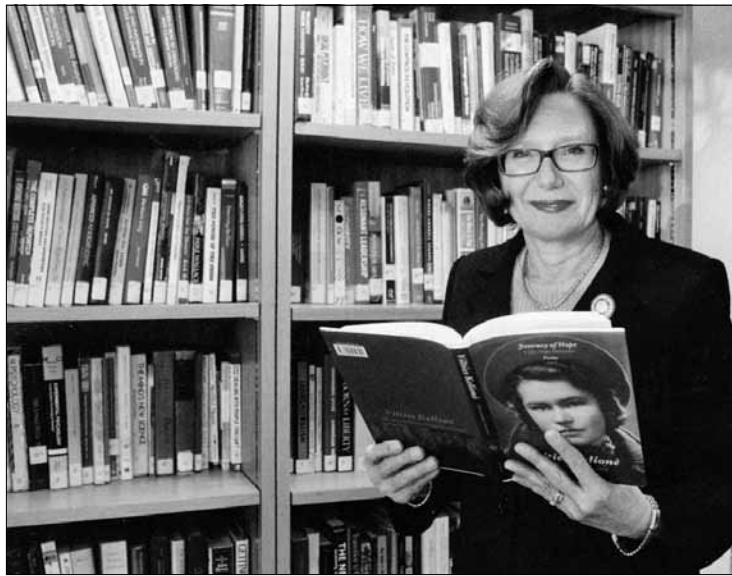
Amerikietė lietuviškai kalba puikiai. Dvidešimt minučių trukęs pašnekesys buvo sklandus ir išsamus. Ambasadorė išsivertė be angliškų žodžių.

Demonstruodama lietuvių kalbos žinias A. E. Derse leido suprasti, kad turi puikų humoro jausmą, moka nemažai lietuviškų patarlių, linksmy posakių.

„Lietuvių kalbos mokausi dėl kelių priežasčių. Manau, kad dirbdama JAV ambasadoje Lietuvoje privalau rodyti pagarbą jūsų šaliai. Geriausias būdas tai padaryti - kalbėti lietuviškai. Žinau, kad lietuvių kalba yra labai reikšminga lietuviams, nes glaudžiai susijusi su šalies kultūra, istorija.

Be to, mano pareiga - supažindinti lietuvičius su Amerikos politika, vertybėmis. Keliaudama po įvairius šalies regionus turiu daug galimybių su vietiniais žmonėmis pasikalbėti lietuviškai“, - paaiškino diplomatė.

Prieš atvykdamą dirbti į Lietuvą A. E. Derse JAV valstybės departamente še-

Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorė Lietuvoje Anne Elizabeth Derse.

R. Danisevičiaus nuotr.

šias savaites mokėsi lietuvių kalbos pradmenų. Pirmasis A. E. Derse išmoktas lietuviškas žodis buvo „ačiū“.

JAV ambasadorė lietuvių kalbos moko pedagogė Dovilė Zasimavičienė. Pamokos vyksta ambasadoje.

„Ambasadorė - gabi ir darbšti mokinė“, - sakė D. Zasimavičienė.

A. E. Derse ir oficialiuose renginiuose prabyla lietuviškai. Sostinės Taikomosios dailės muziejuje vykusio JAV ambasados ir M.K.Čiurlionio fondo renginio „Šviesuoliai 2011“ svečiai buvo sužavėti diplomatės iškalbos, nes ji lietuviškai kalbėjo aiškiai, taisyklingai kirčiavo žodžius.

„Lietuvių kalba nelengva. Buvo sunkiausia perprasti kirčiavimo vingrybes. Prieš atvykdamą į jūsų šalį mokėjau tik pagrindines frazes. Dabar lietuvių kalbai tobulinti skiriu valandą prieš darbą.

Maždaug dešimtą valandą į ambasadą ateina mokytoja ir mano darbo kabinete praside-

da pamoka. Prieš mokslus dar suspėju nuvažiuoti į sporto klubą“, - pasakojo ambasadorė.

Sporto klube įsitaisiusi ant bėgimo takelio A.E. Derse mėgsta žiūrėti televizijos laidą „Labas rytas“.

Diplomatė mielai skaito dienraštį „Lietuvos rytas“, ypač jai patinka žurnalas „Stilius“.

Ambasadorė lietuviškai skaito ir poeziją.

Pirmasis eiliuotas kūrinys, kurį išmoko atmintinai, — Justino Marcinkevičiaus poema „Grybų karas“.

„Ei, tai vija/Pinavija, -/ Visą dieną grybais lyja/Visą dieną/Nuo pat ryto/Grybai krito,/Krito, krito...“ - linksmai padeklamavo ambasadorė.

Poezija A. E. Derse padeda mokytis kalbos. Šiuo metu amerikietė skaito Maironio „Trakų pilį“. „Tai - liūdnas kūrinys, bet gražus ir reikšmingas. Jis nelengvas, nes yra daug sunkių žodžių“, - teigė pašnekovė.

lrytas.lt

LIETUVOS AMBASADORIUS PRISTATĖ ENERGETINIO SAUGUMO TIKSLUS

Lietuvos ambasadorius JAV **Žygimantas Pavilionis** balandžio 8 dieną Wisconsin-Eau Claire universitete surengtame kasmetiniame Baltijos šalių simpoziume kartu su kitais renginio dalyviais aptarė per dvidešimt laisvės ir nepriklausomybės metų pasiektus Baltijos šalių laimėjimus ir nepadarytus namų

darbus. Ambasadorius pabrėžė, kad šiuo metu svarbiausias iššūkis Lietuvai yra energetinė nepriklausomybė. Ž. Pavilionis supažindino su Lietuvos vyriausybės pastangomis plėtoti energetinį saugumą, tuo pačiu siekiant ir JAV paramos Lietuvoje įgyvendinamiems projektams. Kaip naują iššūkį ambasadorius

įvardijo Lietuvos kaimynystėje planuojamą statyti atominį elektrinių saugumo klausimą. „Tai iššūkis ne tik Lietuvai, bet visam Baltijos ir Šiaurės šalių regionui, todėl ir atsakas turi būti atitinkamas“, - sakė Ž. Pavilionis. Jis simpoziume kalbėjo ir apie kitus uždavinius, kuriuos būtina įveikti siekiant tvarios valstybės raidos: ūkio konkurencingumo didinimą, pilietinės visuomenės stiprinimą, krašto gynybą ir gilesnę integraciją į ES.

Daugelis simpoziumo dalyvių kvietė Baltijos šalis labiau plėtoti regioninį bendradarbiavimą, stiprinti ryšius su šiauriniais kaimynais bei Šiaurės ir Baltijos šalių transatlantinį ryšį su JAV.

Pasak kalbėjusiųjų, Baltijos ir Šiaurės šalys galėtų vadovauti sukuriant bendrą transatlantinę žmonių, prekių, paslaugų, kapitalo, inovacijų ir saugumo erdvę. Konferencijoje dalyvavo Baltijos šalių, Lenkijos, JAV diplomatai, politologai, išeivijos

atstovai.

Wisconsin-Eau Claire universitetas - vienas iš JAV universitetų, kuriame Šaltojo karo metais buvo nuolat organizuojamos Baltijos šalių ir Rytų Europos studijos, kurios iki šiol yra tęsiamos. Universitete veikia Baltijos šalių klubas, teikiantis kasmetines stipendijas studentams iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Ambasadorius padėkojo už ilgametę veiklą JAV skleidžiant informaciją apie Baltijos šalių laisvės bylą pagrindiniam Baltijos šalių studijų organizatoriui šiame universitete profesoriui Pauliui Lazdai.

LR ambasados JAV inf.

APDOVANOTAS LIETUVOS GARBĖS KONSULAS VOKIETIJOJE

Berlyne balandžio 15 dieną viešintis Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis kadenciją baigusiam ilgamečiui **Lietuvos garbės konsului Vokietijoje Hans Friedrich Saure** įteikė Užsienio reikalų ministerijos garbės ženklą „Lietuvos diplomatijos žvaigždė“, skelbia URM.

Lietuvos ambasadoje Vokietijoje vykusiu iškilmių metu A. Ažubalis padėkojo balandžio 1 dieną darbą baigusiam H.F.Saure už ilgametę veiklą garsinant Lietuvos vardą Vokietijoje.

LR URM

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVOS GARBĖS KONSULATAS

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

ATEITININKIJOS IR „ATEITIES“ ŽURNALO ŠIMTO METŲ JUBILIEJINIS KONCERTAS

*Lietuvių meno ansamblis „Dainava“
Meno vadovas Darius Polikaitis
Chormeisteris Ričardas Sokas*

2011 m. balandžio 9 d.

Netikėtas pasisekimas! Tuštėjanti Clevelando renginių salė buvo pilna publikos. Skambėjo dainos, ne kalbos, minint garbingą Ateitininkų organizacijos sukaktį.

I.

Ažuolėli šimtašaki, – muzika Vaclovo Augustino, žodžiai – Vlado Bražiūno.

Puiki daina koncerto pradžiai. Jeigu tik klausyčiau, nematydamas koks choras dainuoja, atspėčiau, kad tai *Dainava*. Jų dainavimas įgijo specialią spalvą.

Už jūrų marių, – liaudies daina aranžuota K.V. Banaičio.

Viltis, – muzika Leonido Abario, žodžiai Sigito Gedos. Svajonės, sapnai, nakties šventumas, negėstanti viltis. Akordeono garsais įsijungia Audrius Polikaitis.

Čiūdrele, – muzika Leonido Abario, žodžiai Aleksandro Šidlausko. Žaidimas lietuviškais žodžiais apie Lietuvos gamtą ir linksmas vaikų dainas.

Alksnio ugnelė, – muzika Vytauto Miškinio, žodžiai Janinos Degutytės. Pora minčių apie Augustino, Abario, Miškinio dainas. Ieškau žodžių kaip jas pavadinti. Alksnio ugnelė – meniškiausia Janinos Degutytės poezija. Bet dainos negaliu vadinti meno daina – „art song“, nes kompozitoriaus kūryba, idealiai perduota mums Ričardo Soko, skamba kaip gerame restorane kokteilių valandai skirta muzika. Vadinsiu tas dainas romansais ir tai nėra neigiamas apibūdinimas. Romansus mėgsta, dainuoja plačios masės, kompozitoriai mylimi ir gerbiami. Parašiau taip, kaip man jos skambėjo

Po visų romantiškų nuotaikų su dėmesiu laikiu liaudies dainų.

Trys išplėtos liudies dainos, – muzika Jono Tamulionio: *Didel galva pelieda, Aik, aželi undenia, Buvo dūda Vilniuj*.

Koncertas vyksta suplanuotai, viskas paruošta, idealiai išmokta, bet nusivyliau liaudies dainų atlikimu. Jos skambėjo kaip romansų tęsinys. Šiek tiek pagyvėjo „*Buvo boba Vilniuj*“. Chorių, ypač gražuolių merginų veidų išraiškos buvo kaip laukiant autobuso... Vienintelė su bronziniais rausvų atspindžių plaukais choristė visas dainas dainavo su entuziazmu, šypsena, vaidyba. Šias liaudies dainas

dainuojant reikia ir juoktis ir vaidinti. Deja, to nebuvo.

Lyja lietus, sninga sniegas, – liaudies daina arranžuota Kristinos Vasiliauskaitės.

Krantas, – muzika Algirdo Kaušpėdo, aranžuotė Vaclovo Augustino. Algirdą Kaušpėdą žinojom kaip rock grupės „Antis“ vadovą. *Krantas* nieko bendro su rock neturi. Šiandien Algirdas Kaušpėdas yra meno vadovas garsaus kamerinio choro *Jauna muzika*. Daina „*Krantas*“ buvo labai skirtinga, beveik kariška, išpopuliarėjo Atgimimo laikotarpiu.

Kur bėga Šešupė, – muzika Česlovo Sasnausko, žodžiai Maironio.

II.

Antroje koncerto dalyje pradedu suprasti dirigento planą ruošiant programą. Jis naudoja staigmenas, neleidžia publikai snūduriuoti. Ši koncerto dalis prasidėjo su dviem religiniais kūrinių: *Gloria*, – muzika Vidmanto Bartulio ir *Requiem*, – muzika John Rutter. Juos klausant vėl išryškėja *Dainavos* ansamblio skambesio spalva.

Ir saiga – viskas aukštyn kojom!

Adiemus, – muzika Welsh kompozitoriaus Karl Jenkins, aranžuotė Nicholas Hare.

Išgirdome džiunglių garsus, labai aiškų ritmą, lyg Centrinės Amerikos, lyg Kolumbijos, gal net Afrikos genčių garsus. Ypatingas kūrinys, vykęs kontrastas. Žodžiai išgalvoti, tokia kalba neegzistuoja... Solistai Daina Matusaitienė, Greta Miškinienė ir Kazys Motekaitis - lumzdelis. Puikiai

Dainavos koncertas Clevelande.

Rimvydo Čepulio nuotr.

atlikta. Klausėme su didžiausiu dėmesiu. Norėjosi šokti *La Cumbia*.

Nuostabiai šią visą egzotiką vedė chormeisteris Ričardas Sokas su šimtaprocentiniu tikslumu. Kalbant apie Soką, gal įsivaizduoju, bet man atrodo, kad jo vienu klavišu duodamas tonas chorui skamba meniškai. Su juo dirbant *Dainavos* ansamblui visi šioj žemėje sukurti kūriniai yra įmanomi išmokti.

Vilniaus muzika, – muzika Tomo Leiburo, žodžiai Vytauto Kernagio, Pauliaus Širvio, Dalios Teišerskytės. Aranžuota Leonido Abario. Sentimentali meilė savo gražiajam miestui Vilniui.

Kaštonų žydėjimas, – muzika Julijos Osveičiuk. Tinkama daina pavasarį pasitinkant.

Ir vėl staigmena!

Muzikinė mišrainė, – muzika Jonathan Wilcocks. Čia jau vyko teatras, kuriame dalyvavo ir dirigentas. Solistė Rima Birutienė buvo šio kūrinio primadona. Tiek daug visko vyko scenoje. Choristai atgijo, vaidino ir net šypsojosi dainuodami muzikinių terminų mišrainę. Labai gyvas, įdomus

ir puikiai atliktas kūrinys. Bravo!

Saulė dovanojo, – muzika Kęstučio Daugirdo. Jis, Kęstutis Daugirdas, garbingų Daugirdų, Kliorių šeimų vaikaitis, dainai „*Saulė dovanojo*“ sukūrė žodžius ir muziką. Šio kūrinio premjera vyko devintojoje dainų šventėje Toronte. Šiuo metu Kęstutis siekia Masters degree laipsnio muzikoje, Berklee College of Music. Kęstutis yra dainavęs *Dainavos* ansamblyje. Choras su ypatingu jautrumu dainavo jo dainą. Su viltimi ir linkėjimais lauksim daugiau jauno kompozitoriaus muzikos.

Dar buvo atlikta *Aš girdžiu dainos garsus*, vokiečių liaudies daina, bet jau *Exultate* choras ruošėsi eiti į sceną ir ši paskutinė *Dainavos* koncerto daina dingo, nes ruošėmės pereiti į visuomeninę veiklą.

Dėkojame Dariusui Polikaičiui, kad jis su tokia energija tęsia *Dainavos* ansamblio darbą. Jis reto būdo dirigentas. Chorą valdo su ypatinga šiluma ir meile. Nenaudoja plačių mostų. Jis kuklumo pavyzdys, bet rezultatas, choro skambėjimas – fantastiškas. Jo kvietimas į sceną kolegės dirigentės užbaigti koncertą yra draugiškumo, tolerancijos ir, aišku, stipraus savimi pasitikėjimo požymis. Abiejų chorų *Dainavos* ir mūsų miesto pasididžiavimo *Exultate* choro ir jų vadovų bendravimas tikrai girtinas. Dariaus Polikaičio kvietimu, *Exultate* choro nariai

scenoje įsijungė į *Dainavos* choristų eiles.

Esi Dangau, – muzika Dariaus Polikaičio, žodžiai Bernardo Brazdžionio. Dirigavo pats D. Polikaitis, o *Viena šeima, viena tauta*, – muzika Ritos Kliorienės, žodžiai Nijolės Kersnauskaitės, dirigento Dariaus Polikaičio pakviesta dirigavo Rita Kliorienė.

Koncerto pabaiga buvo tipiška, kai kuriems lietuviškiems renginiams.

Renginio komiteto vardu pirmininkė Nijolė Balčiūnienė dėkojo visiems koncerto rėmėjams, gausiai publikai ir svečiams už šventės pasisekimą.

Scenoje atsirado gėlės ir *Dainavos* ansamblio dovanos – lietuviškas sūris, duona, krupnikas, medus ir pyragas sudėti į gražų pintą krepšį. Svečiai buvo patenkinti nuširdžiu priėmimu ir vaišėmis.

Dirigentas Darius Polikaitis pasveikino mūsų parapijos kleboną Joseph Bacevice jo gimtadienio proga. Ir suskambėjo galingas *Ilgiausių metų*. Dainavo du chorai ir visa salė. Tai labai sujaudino kleboną.

Dainava buvo pakviesta balandžio 10 d., sekmadienį, giedoti pamaldų metu, bet atsisakė.

Šis koncertas- minėjimas pasisekė, nes daug dirbo ateitininkų komitetas. Tad dėkojame jiems, pirmininkei Nijolei Balčiūnienei ir visiems gausiai rėmusiems šį neeilinį renginį.

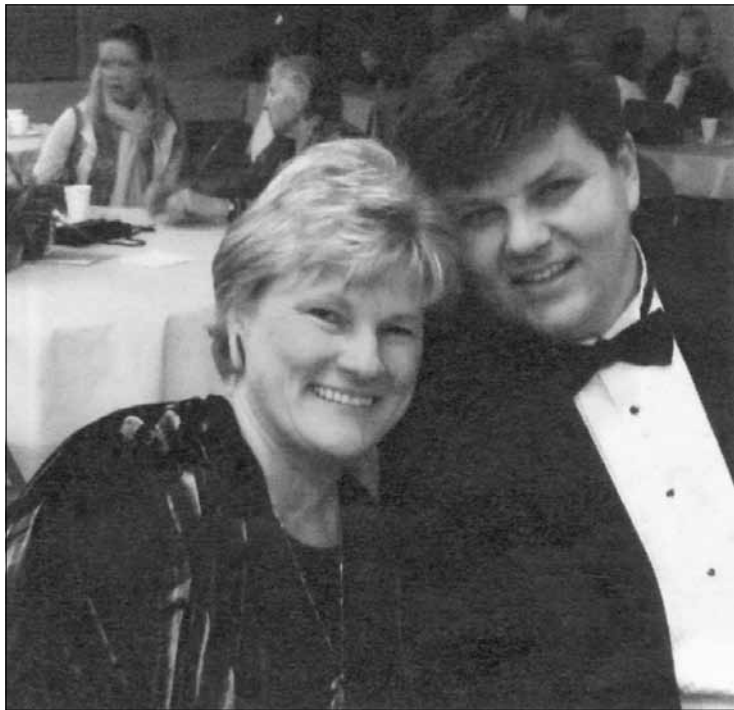
Aldona Stempužienė

LEIPCIGE SURENGTAS M.K.ČIURLIONIUI SKIRTAS KONCERTAS

Vokietijoje, Leipcigo aukštojoje muzikos mokykloje, balandžio 10 dieną minint Mikalojaus Konstantino Čiurlionio šimtąsias mirties metines, surengtas kompozitoriui skirtas koncertas, prie kurio organizavimo prisidėjo ir Lietuvos ambasada Vokietijoje.

Leipcigo aukštosios muzikos mokyklos, kurioje

1901-1902 metais studijavo M.K.Čiurlionis, studentai atliko kompozitoriaus raidą atskleidžiančius preliudus fortepijonui, o mišrus choras – harmonizuotas lietuvių liaudies dainas ir originalias kompozicijas a cappella psalmių žodžiais. Taip pat atliktas styginis kvartetas, kurį M.K.Čiurlionis sukūrė studijuodamas Leipcige. *ELTA*

Dirigentų bendravimas – Rita Kliorienė, Clevelando lietuvių choro vadovė ir Darius Polikaitis, kurio vadovaujamas „Dainavos“ ansamblis balandžio 9 dieną koncertavo Clevelando lietuviams.

LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS GEGUŽĖS 7 D.

Marius Kasniūnas, Lietuvių Fondo Valdybos pirmininkas

Pasikalbėjimas su Lietuvių fondo valdybos pirmininku Mariumi Kasniūnu.

Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, yra Lietuvių fondo įstaiga. Kelios darbuotojos dirba tai prie kopijavimo mašinos, tai prie kompiuterio, atsako telefonu gautus užklausimus. Vyksta didelė ruoša, nes artėja laikas siųsti pranešimus ir balsavimo lapelius dėl metinio suvažiavimo, kuris įvyks PLC 2011 m. gegužės 7 d.

– **Gerb. Lietuvių fondo valdybos pirmininke, gal galėtumėte paaiškinti, kokia darbymetė vyksta šiuo metu Lietuvių fondo įstaigoje?**

– Šiuo laiku raštinėje pilnu laiku dirba dvi administratorės, Jūratė Mereckienė, jau dirbanti LF septintus metus, ir Vida Bieliauskienė, dirbanti LF ketvirtus metus, o nepilnu laiku dirba studentė Monika Mikulionytė. Lietuvių fondo raštinėje darbo tiek, kad, rodos niekados nėra laisvos minutės. Skambinimai raštinei gaunami iš visur ir su visokiausiais klausimais. Ne tik nariai skambina, bet labai daug skambinimų ateina iš interneto ieškant žodį „lithuanian“. Tuomet „Lithuanian Foundation“ atsiranda kaip vienas iš pirmųjų atsakymų. Klausimai kartais yra LF reikalais ir kartais yra tik bendri lietuvių visuomeniniai klausimai. Šiuo metu darbas raštinėje vyksta dėl peržiūrėjimo ir pasiruošimo stipendijų paskirstymui. Reikia suderinti rekomendacijų laiškus, pažymėjimus iš mokyklų ir prašymus su 84 skirtingais atitinkančiais fondeliais. Tuomet, kai fondeliai įsteigiami, aukotojas dažnai įrašo į sutartį savo ypatingas stipendijos sąlygas, kurias reikia suderinti su gautais prašymais. Žinoma, būna labai daug skambinimų iš studentų įvairiais klausimais. Tuo pat metu vyksta prašymų dėl bendro pelno skirstymo priėmimas, kuriuos reikia užregistruoti. Kaip tik tada yra redaguojamas LF pusmetinis laikraštėlis „*Liepsna*“ ir vyksta metinis LF patikrinimas. Prieš suvažiavimą

reikia visų narių balsavimo, įgaliojimo lapus atspausdinti ir patikrinti kiekvieno nario balsų skaičių. Po to reikia suskirstyti narių balsus pagal šeimas, sudėti į vokus ir išsiųsti. Metų bėgyje vyksta laiškų rašymai, skelbimų paruošimai, valdžios ir bankų reikalavimų pildymai.

– **Įstaigos darbas nesibaiigia išsiuntus nariams reikalingą informaciją dėl suvažiavimo. Reikia dar sudaryti ir paruošti suvažiavimo programą, paruošti ataskaitos dokumentus. Kas visą tą darbą padeda atlikti ir kaip ilgai ruošiatės?**

– Visi LF tarybos komitetų pirmininkai yra atsakingi paruošti savo metinio darbo aprašymą, kurie išspausdinami „*Liepsnoje*“. Taip pat reikia paruošti komitetų pranešimus, suvažiavimo metu. Visas koordinavimas ir tos medžiagos surinkimas vyksta raštinėje. Čia pasidaro centras, į kurį suplaukia visa medžiaga, ir yra suredaguojama į vieną ataskaitą. Viską reikia paruošti iki suvažiavimo dienos, kad visi duomenys būtų sudėti laiku, auditas užbaigtas, surinkta visa reikalinga medžiaga. Ruoša iš tikro prasideda maždaug 130 dienų prieš patį suvažiavimą.

– **Daug mūsų JAV lietuvių organizacijų veikla vyksta grynai visuomeniškais pagrindais, daugiausia iš ideologinių įsitikinimų dirbant su jaunimu, arba įsijungiant į kokią nors kultūrinę ar visuomeninę bei politinę veiklą. Ar būtų įmanoma Lietuvių fondui veikti ir išsilaikyti dirbant tik visuomeniniais pagrindais? Kokia dalis LF veiklos vyksta dirbant savanoriškai ir kokia darbo dalis ir įsipareigojimų yra atliekami darbuotojų, kurie labai profesionaliai LF darbą atlieka?**

– Geras klausimas, nes jis dažnai kyla. LF kasdieninis darbas reikalauja susipažinimo su kompiuterių sistemomis, duomenų bazėmis ir banke esančių lėšų tvarkymu per internetinį priėjimą. Taip pat reikia mokėti valdyti Pelno skirstymo ir Stipendijų duomenų bazių kompiuterines sistemas, kurios yra sudėtingos, bei palaikyti ryšį su tų sistemų „aptarnautojais“. Jei savanoriai galėtų pažadėti, kad kasdien, tuo pačiu laiku galėtų būti ir padėti raštinėje ir išmokyti tas visas sistemas valdyti, tai būtų galima savanoriškai dirbti. Tačiau yra labai sunku gauti tokį įsipareigojimą iš savanorių. Dėl pagalbos su raštišku darbu ir pagalba dėl renginių organizavimo, laiškų išsiuntimo ir t.t., tai tikrai savanoriai galėtų labai padėti. Bet sunku rasti savano-

rius šiomis dienomis. Tie, kurie jau dirba visuomeninį darbą, yra įsipareigoję, o tuos, kurie nedirba visuomeninio darbo, yra sunku prikalbinti, kad padėtų. Aš, jaunas būdamas, labai stebėjausi, kai mano tėvas dirbo visuomeninius darbus, kaip susirinkdavo didesnės grupės padėti su laiškų siuntinėjimais, kėdžių ir stalų tvarkymu prieš renginius, statybos įrengimams stovyklose, ir kitiems darbams. Atrodė, kad buvo gana lengva susiskambinti ir sukviesti būrį padėjėjų įvairiems darbams atlikti. Dabar, atrodo, kad nedaug kas randa tam laiko, mažesnis noras, reikia iš toliau važiuoti, ir kitos priežastys. Lietuvių fondas turi labai didelę atsakomybę lietuvių visuomenei ir labai žiūrime, kad visi darbai būtų sąžiningai ir laiku atlikti. Tai reikalauja, kad būtų nuolatiniai žmonės, kurie susipažinę su LF darbu ir technologinėmis sistemomis, ir nuolat būtų raštinėje.

– **LF turi įvairių įsipareigojimų ne tik savo nariams, kurie LF remia, bet ir atskaitomybę už savo veiklą JAV valdžiai, ypač mokesčių**

turėjom projektų, kreipiausi į Fondą ir jie mums padėjo. Kai dirbau su Maironio mokykla ir reikėjo išplėsti klases, nes mokinių skaičius daugėjo, prašiau Fondo pagalbos ir gavau. Kai dirbau su Dainavos stovykla ir reikėjo projektus įvykdyti, kreipiausi į Fondą ir gavau paramos. Tai dabar atėjo mano eilė skirti Fondui, ką aš galiu, tam darbui skiriant savo laiką. Esu optimistas ir norėčiau, kad visi lietuviai irgi panašiai pažvelgtų, kur jie ir jų vaikai ejo į lituanistines mokyklas, kur jie ir jų vaikai šoka ir dainuoja ansambliuose, kad jie irgi prisidėtų prie LF augimo. Gal kai kurie neturi laiko, tuomet labai mielai priimsime jų aukų čekius, o tie kurie turi daugiau laiko negu pinigų, gali prisidėti prie valdybos ir tarybos savo darbais. Aš manau, kad mus visus LF, kur nors yra palietęs. Gal kartais netiesiogiai, bet per Fondo remiamas mokyklas, bendruomenės projektus ir kitų organizacijų paramą ir t.t. Yra posakis, kad reikia viso miestelio įsijungimo į jo gerovę, nes miestelyje visa visuomenė veikia kartu ir kiekvienas atneša kokią nors naudingą ir reikalingą

Vida Bieliauskienė ir Jūratė Mereckienė, Lietuvių fondo raštinės administratorės, – darbymečiu.

mokėjimo ir ataskaitos agentūroms. Yra didelė atsakomybė Jums ir Jūsų valdybai vadovaujant šiam Fondui. Kaip Jūs randate laiko visą tvarką ir darbą LF prižiūrėti, šalia savo asmeninio įsipareigojimo šeimai ir darbo savo profesijai?

– Atrodo, kad laikas atsiranda, kai atsiranda noras. Man dirbant su organizacija, kuri atlieka tiek gero, būna malonu širdyje. Tada kažkaip atsiranda ir tas laikas. Aš asmeniškai gatau labai didelį pasitenkinimą, dirbant su LF, kai matau, kiek Fondas per savo 49 metus yra išdalijęs lėšų paremti lietuvišką veiklą ir įvykdyti projektus, kurie kitaip gal nebūtų buvę įgyvendinti, ir kai matau, kiek studentų gavo pagalbos tęsti savo mokslą. Į ateitį žiūriu optimistiškai, tikiu, kad toliau galėsime augti ir stiprėti, toliau padėti lietuvių visuomenei. Kai aš dirbau su priešmokyklinio amžiaus „Žiburėlio“ mokykla,

inašą. Mūsų lietuvių visuomenė yra kaip didelis miestelis, ir tos visuomenės gerovė turėtų priklausyti nuo visų prisidėjimo. Lietuvių fondas yra didelė to lietuviybės miestelio dalis, todėl prašome visų prisidėti jį išlaikyti.

– **Įdomu, kiek šiuo metu yra Lietuvių fondo narių? Kaip nariai pasiskirsto skaičiais tarp tų, kurie aktyviai dalyvauja ir remia LF, ir tų, kurie nėra aktyvūs rėmėjai, bet yra narių sąrašuose? Taip pat įdomu, kiek yra jau mirusių narių? Kas atsitinka su buvusių narių mandatais?**

– Šiuo metu yra 7,717 užregistruotų narių (paaukojusiu \$100 ar daugiau) ir per 1,000 narių kandidatų (paaukojusių \$10-\$99). Mūsų duomenų bazėje yra pažymėti kaip aktyvūs ir paštu pasiekiami 3,522 pilna teisiai (galintys balsuoti) nariai. Jiems siunčiami balsavimo lapai ir įgaliojimai. Vienoje

šeimoje gali būti daugiau nei vienas narys. Kai siunčiame LF informaciją, kad sumažinti pašto išlaidas, siunčiame vieną paketą visiems šeimos nariams, gyvenantiems tuo pačiu adresu. Iš viso šiuo metu yra 2,625 šeimos, kurioms siunčiama LF informacija.

Kasmet maždaug 10-12% aktyvių narių remia LF. Per paskutinius penkerius metus aukėjo apie 35% aktyvių narių. Per paskutinius dešimt metų aukėjo 50% narių.

Per paskutinius 20 metų vidutiniškai, kasmet įstojo po 70 naujų narių, o mirusių narių užregistruota 88. Manome, kad būna daugiau mirusių narių, nes ne visos šeimos praneša.

Per pastaruosius dešimt metų vidutiniškai kasmet įstoją 60 naujų narių, o mirusių narių užregistruojame 85. Kai LF narys miršta, tai pažymime mūsų duomenų bazėje ir ta narystė tampa neaktyvi ir nario teisės nustoja galioti (praranda balsavimo teises). Šeimos nariai (tėvai, vaikai, broliai, seserys) gali perimti mirusio LF nario balsus. Tam reikia užpildyti paruoštą formą, kurią galima gauti iš LF administracijos. Vyras ir žmona yra skaitomi kaip vienas vienetas, ir vienam mirus, balsai automatiškai lieka likusiam.

– **Praeitais metais buvote suorganizavę kelis projektus LF paramai. Vasarą įvyko Golfo turnyras, kuris praėjo sėkmingai ir atnešė LF pelno. Kokias įdomybes planuojate šiais metais?**

– Šiais metais vyksta keli svarbūs projektai. Jau prasi-dėjo ruoša Lietuvių fondo 50 metų jubiliejui. Neišduosiu per daug žinių apie šį įvykį, nes planai dar vystosi. Norim, kad atšvęstume šią labai svarbią sukaktį 2012 metais, kuo arčiau prie kovo 14 d., kai prieš 50 metų buvo įsteigtas Lietuvių fondas. Santykiyje su jubiliejumi toliau tęsiam paskelbto vajaus veiklą, būtent „10-20-50“. Tie skaičiai reiškia, kad vajaus metu norime pasiekti 10,000 LF narių, pasiekti \$20 milijonų įnašų, ir visą tai atlikti iki 50-ties metų Fondo sukakties. Per suvažiavimą paskelbsime naujo konkurso pradžią, kuriame kviesime visus dalyvauti, jaunus ir vyresnius, su įvairiais kūrybiniais sumanymais. Konkursas tęsis iki Padėkos dienos, o konkurso laimėtojus paskelbsime LF gimtadienio 2012 m. kovo 14 d., proga. Konkursas bus paskelbtas laikraščiuose ir per internetą. Taip pat vyksta darbai pagerinti mūsų LF internetinę svetainę, kad būtų lengviau ją tvarkyti, dažniau pakeisti žinias, lengviau rasti informaciją. Per suvažiavimą pristatysime naują svetainę.

Dalė Lukienė

RENGINIŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 14 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Algio Rukšėno novelės „Devil’s eye” pristatymas Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. *Rengia Akademinis Skautų Sąjūdis.*

BIRŽELIO 12 d., sekmadienį – Baisiojo birželio minėjimas Šv. Kazimiero parapijos patalpose 2:00 val.p.p. Ekumeninės pamaldos bažnyčioje už Sovietų režimo žuvusius ir nuken-tėjusius lietuvius, latvius ir estus. Po pamaldų bus trumpas paminėjimas ir kavutė parapijos kavinėje. *Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.*

NEATSILYGINUSIŲ PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI

Jau keli dešimtmečiai „Dirva” yra siuntinėjama prenumeratoriams pirma ir antra klase, su lipinukais nurodančiais gavėjo pavardę, vardą ar inicialą, adresą, bei „Dirvos” prenumeratos baigimo si datą. Prieš prenumeratai pasibaigiant, atitinkamiems prenumeratoriams yra išsiunčiamas „Dirvos pranešimas” – anketa – kurią dauguma mūsų mielų skaitytojų ne tik gražina laiku, kartu su prenumeratos mokesčiu, bet prideda ir mums labai reikalingą auką. Jiems priklauso nuoširdi padėka.

Yra suprantama, kad šis „Dirvos pranešimas kartais lieka „nepastebėtas” dėl atos-tojų, adreso pakeitimo(apie kurį mums nebuvo laiku pranešta), ligos ar mirties. Tokiu atveju mokestis neišven-giamai vėluoja. Praėjus nu-statytam laikotarpiui, tiems prenumeratoriams yra išsiunčiami priminimai, į kuriuos dažnai atsakoma greit, kartu susimokant prenumeratą ir dar gražiai padėkojant, kad nebuvo išbraukti iš prenumeratorių sąrašo. Tačiau būna ir tokių, kurie išsisukinėdami teisinasi ir reikalauja, kad jų pavardės būtų išbrauktos iš prenumeratorių sąrašo, bet už gautą prenumeratą taip ir nesusimoka. Ką gi, tenka tik pasidžiaugti, kad nors atsakymą gavom. Neužmirština, kad atsakomųjų prenumeratorių skaičius yra „Dirvos” gyvavimo pagrindas.

Dėl šios priežasties, „Dirvos” leidėja Vilties draugija, pagal išankstinį darbo planą, vėl kreipiasi į tuos „nejudrius” prenumerorius, kurių neapmokėtos prenume-ratos suma vis didėja ir kurie dar iki šiol neatsakė į išsiųstus priminimus, ragindama juos nedelsiant atsakyti. Taip pat į tuos prenumerorius

yra kreipiamasi ir asmeniškai laiškais primenančiais jų „neapsižiūrėjimą”, kartu patiekiant ir pilną skolos sumą. Atsakymų į tuos priminimus gaunama mažai, o tie kurie mus pasiekia dažnai, nuste-bina savo drąsa ir išdidumu. Tokie laišakai kartais laikomi tiesiog lietuviško orumo įžeidimu. Kaip jie drįsta? Šis „Neatsilyginusių prenumeratorių dėmesiui” straipsnis yra taikomas tiems, kurie iki šiol neatsakė į keturis primini-mus. Jūsų nenoras atsakyti į šiuos laiškus labai apsunkina „Dirvos” leidimą. Mes dar kartą prašome Jus atsilyginti už laikraščio siuntimą ir būti „Dirvos” skaitytoju, kuris prieš 96 metus pradėjo lankyti tautine mintimi Amerikos lietuvių šeimas.

Vilties d-jos valdyba, „Dirvos” leidėja

A.† A.

Eugenijaus A. Bartkaus šeima

Nuoširdžiai dėkoja didžiai gerbiamam prelatui I. Urbonai ir kunigui Antanui Saulaičiui už atlaikytas šv. Mišias.

Ačiū skaitytojoms Rasai Aleksionienei ir Kristinai Aleksionienei. Dėkojame Nelson Wheeler už šiltus žodžius prisimenant a.a. Eugenijų.

Rimai Binder, Petruai Buchui, Gediminui Songailai, Sauliui Kupriui, Jonui Talandžiui nuoširdus ačiū už prasmingus žodžius atsisveikinimo metu apibudinant Eugenijaus asmenybę, nuveiktus darbus ir gyvenimą.

Dėkojame grabnešiams Edgard G.Quevara, Petruai Buchui, Jonui Talandžiui Jr., Sakalui Gorodeckiui, Andriui Markuliui, Dariui Aleksioniui.

Nuoširdus ačiū už atsiųstas gėles, aukas, užuojautos žodžius, dalyvavimą atsisveikinime, mišiose ir palydėjimą į kapus.

Ačiū Petkus Funeral Home už nuoširdų patar-navimą.

Liūdinti šeima

KULTŪROS KRONIKA

Metropolitan Opera praneša, jog gegužės 7 d., Čikagos laiku 12 val., o New York laiku 1:00 val. po pietų, transliuos Richard Strauss operą „Ariadne auf Naxos”, kurioje titulinę partiją dainuoja **Violeta Urmanavičiūtė-Urmana**. Libretą šiai operai parašė Hugo von Hofmannsthal. Operą galės girdėti Amerikoje, Kanadoje ir Europoje. Pasaulinė premjera įvyko Stutgarte 1912 m. diriguojant pačiam kompozitoriui. Šią nuotrauką spausdina „Opera News” žurnalas, pažymėdamas, kad tai šios operos pastatymas Elijah Moshinsky, o primadonai kostiumą sukūrė Michael Yeargan. Šį sezoną Violeta Urmana dar dainuos Puccini operoje „Tosca” – titulinę partiją 5 spektakliuose.

Tarptautinės teatro dienos proga buvo įteikti „Auksiniai scenos kryžiai”. Geriausio spektaklio titulas skirtas O. Koršunovo spektakliui „Dugne”, sukurtam Maksim Gorkij pjesės motyvais. Šis spektaklis sulaukė prieštaringų vertinimų – teigiamų ir neigiamų. „Dugne” nėra nei išpūdingos scenografijos, nei kostiumų, nei kompozitoriaus darbo. Viskas priklauso tik nuo aktorių.

Už geriausią moters vaidmenį apdovanota E. Mikulionytė, suvaidinusi Antigoną J. Jurašo režisuotame spektaklyje „Antigonė Sibire”, iš Kauno valstybinio dramos teatro. **Geriausio vyro** vaidmens atlikėju pripažintas D. Gumauskas už vaidmenį spektaklyje „Dugnas”, režisierius O. Koršunovas. **Apdovanojimas** operos ir operetės srityje teko Sigutei Stonytei už Grafienės vaidmenį W. A. Mozat operoje „Figaro vedybos” Lietuvos valstybinėje operoje. **Geriausio baleto** šokio srityje pripažinta Eglė Špokaitė, sukūrusi Olimpijos vaidmenį spektaklyje „Kopelija”. **Jaunojo menininko** apdovanojimas teko aktorei M. Vaičiulytei, suvaidinusiai Mariją Klapėdos dramos spektaklyje „Mergaitė, kurios bijojo Dievas”.

Boriso Dauguviečio aukaras atiteko režisieriui C. Grauziniui.

Vilniuje buvo įteikta dvylika Lietuvos Vyriausybės kultūros ir meno premijų. Vienos dydis – 44.2 tūkst. Lt. Premijos įteiktos skulptoriui Algirdui Bosui, fotomenininkams broliams Algimantui ir Mindaugui Černiauskams. Už nuopelnus Lietuvos teatrui ir kinui apdovanotas Šiaulių dramos teatro aktorius Sigitas Jakūbauskas. Taip pat aktorius Liubomiras Laucevičius, poetas Algimantas Mikuta, Lietuvos operos ir baleto teatro choro dirigentas Česlovas Radžiūnas, kostiumų dailininkė Konstancija Remeikaitė, muzikologė Rūta Klemickienė, tekstų vertėja Dalia Staškevičienė, grafikė Jūratė Stauskaitė, kompozitorius Jonas Tamulionis ir dailininkas Giedrius Kazimierėnas.

„DIRVAI” AUKOJO

V.Janulaitis,
Salt Lake City, UT75
G.Balanda, Sterling Hts., MI...55
H.Bagdonienė, Oak Lawn, IL .45
S.Simoliūnas, Detroit, MI45
L.Jarašūnas-Francel,
Willowick, OH.....25
V.Barzdukas, Cleveland, OH ..20
R.Kronas, Willow Brook, IL ...20
A.Grushnys, Wichita, KS.....15
V.Memėnas,
Bloomfield Hills, MI15
A.Baliūnas, Cleveland, OH.....10
J.Šlapelis, Euclid, OH.....10

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

LITUANISTIKOS PLĖTROS KOMISIJOS PLANAI

Vilnius, balandžio 22 d. Vyriausybėje į pirmą posėdį susirinkusi Lituanistikos plėtros komisija įpareigota teikti Ministrų Kabinetai pasiūlymus dėl lituanistikos tyrimų plėtros, jų koordinavimo ir sklaidos.

Šįmet sudarytai komisijai pavesta teikti išvadas dėl lituanistų mokslininkų rengimo krypčių, rūpintis lituanistinio paveldo puoselėjimu ir gimtosios kalbos ugdymu. Lituanistikos plėtros komisija taip pat formuluos Vyriausybei išvadas, kaip užtikrinti Lietuvos tapatybės raidą ir ją stiprinti. Pasak Vyriausybės kanclerio Deivido Matulionio, susirinkę garbiausi lituanistikos žmonės, mokslininkai apibrėš pagrindines problemas lituanistikos moksluose.

„Lituanistika tai nėra vien tik kalba, bet ir Lietuvos istorija, literatūra, kultūra. Kaip posėdyje sakė profesorė Viktorija Daujotytė, tai tam tikras skerspjūvis mūsų humanitarinių mokslų. Yra šiokių tokių problemų, todėl greičiausiai bus sudaryta lituanistikos plėtros darbo grupė, kuri turės parengti tam tikrą veiksmų planą – tai lietuvių kalbos ugdymo ir lietuvių kultūros paveldo klausimai, Lietuvos istorijos platesnių tyrimų klausimai”, – vardijo Vyriausybės kancleris.

Pasak jo, Lituanistikos plėtros komisijos pirmojo posėdžio uždavinys – nustatyti pagrindines kryptis, kurioms valstybė turėtų skirti daugiau dėmesio ir užtikrinti didesnę finansavimą.

„Patriotizmas irgi buvo akcentuotas šioje diskusijoje, bet jis turi būti intelektualus patriotizmas, o ne remtis primitiviomis nacionalistinėmis ar šovinistinėmis ideologijomis. Tikslas – pakelti mūsų lituanistiką, mūsų patriotinį ugdymą į aukštesnį intelektualinį lygį”, – sakė D. Matulionis. **LRT**

